

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

בפניי כבוד השופטת, סגנית הנשיאה אלה מירז

התובעים : 1. פלוני

2. פלונית

ע"י ב"כ עו"ד שלומית ארליך

נ ג ד

הנתבע : אלמוני

ע"י ב"כ עו"ד ד"ר אריאל פלביאן ואח'

פסק דין

1

2

הכרעה בבקשת הנתבע לדחיית התביעה על הסף.

3

1. התובעים הם בעל ואישה. התובע מס' 1 הוא אחיו של הנתבע (יכוננו להלן בהתאמה "התובע", "הנתבעת",

4

ו"הנתבע"). בעבר הרחוק, התובע והנתבע, ואחיהם המנוח היו בעלים במשותף בחברה משפחתית [...]

5

בע"מ" (להלן – "החברה"). גם אביהם המנוח של שלושת האחים היה בעבר בעל החברה, או חלקה.

6

7

2. תמצית טענות התובעים היא שבשנת 1986 התקיימו ביניהם הליכי גירושין. הנתבע, אחיו של התובע,

8

הפציר בו להעביר אליו את מניותיו בחברה, בנאמנות, על מנת להגן על חלקו בחברה מפני הליכים

9

משפטיים מצד אשתו, התובעת. בסופו של יום שבו התובעים לשלום בית, בעוד הנתבע התכחש לנאמנות

10

וסירב להשיב לידי התובע את מניותיו. התובעים עותרים אפוא שניהם להורות לנתבע להשיב את מניות

11

התובע שבידו.

12

13

3. התביעה דן הונחה על שולחנה של כב' השופטת הבכירה שושנה ברגר, שפסלה עצמה מלדון בתיק. טרם

14

פסילתה הוגשה בקשת הנתבע לסילוק התובענה על הסף. התובעים התנגדו לבקשה וצרפו לתגובתם

15

תצהירים. ביום 31.5.19 קבלה כבוד השופטת ברגר את בקשת הנתבע לחקור את נותני התצהירים מטעם

16

התובעים, וביום 26.8.19 מצא לנכון מותב זה שלא לשנות מהחלטה זו.

17

18

4. לאחר דיון קד"מ אחד, התקיימו שני דיוני הוכחות בסוגיית טענות הסף בהם נשמעו ונחקרו עדי

19

הצדדים. בתוך כך, ולבקשת התובעים, מינה בית המשפט מומחה מטעמו לזיהוי כתב יד, לבחינת מסמכים

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

שהציג הנתבע ברשות לבית המשפט, על רקע טענת התובע לזיוף. שני הצדדים הגישו סיכומיהם ובשלה העת להכריע בבקשה.

טענות הנתבע

5. בתחילת שנות ה-80 של המאה הקודמת נקלעה החברה לקשיים. במסגרת הליך שהתקיים בביהמ"ש המחוזי בחיפה, מונה כונס נכסים לחברה (צורף העתק ההחלטה) ומינויו נרשם כדין אצל רשם החברות (צורפו סימוכין).

6. על רקע קשיי החברה ומינוי הכונס כאמור, ביום 31.12.1985, העבירו שני האחים – התובע והאח המנוח – את מניות החברה שבבעלותם לידי הנתבע, ללא תמורה. כך על מנת שלא לקחת חלק בחברה, על חובותיה (צורף העתק מסמך העברת המניות אל הנתבע, כפי שהוגש לרשם החברות). בכך מנעו הטלת עיקולים על רכושם, לא לקחו חלק בסילוק חובות החברה ולא השקיעו מכספם בחברה. אין מחלוקת שהתובע הוסיף לעבוד בחברה שנים ארוכות, כעובד מן המניין במוסד החברה.

7. נקדים ונציין שהתובע טוען בין היתר שחתימתו על מסמכי ההעברה זויפה. כמו כן, ובאותה הנשימה, התובע טוען שציין על גבי מסמכי ההעברה מועד מוקדם יותר מן המצוין בהם (31.12.1985), לאמור שהמסמכים נחתמו בפועל בחודש מרץ 1986. לטענת התובע, עשה כן על מנת להבריח את מניותיו מאשתו, התובעת, על רקע הליכי הגירושין ביניהם והתביעה הרכושית שהגישה אותה העת נגדו.

8. הנתבע מוסיף שלאחר פרישת האחים מהחברה, הוא היה היחיד שנטל את הסיכון, מכר את נכסיו האישיים לשם השקעה בחברה, שימש ערב לחובותיה ופעל להבריא. הנתבע מוסיף שבאותו יום, 31.12.1985 העביר לאשתו מניה רגילה אחת. כמו כן, ביום 11.9.2002 העביר הנתבע לאשתו 249 מניות רגילות נוספות (צורף מסמך העברת המניות).

9. לאחר עזיבת התובע והאח המנוח את החברה, נותרו הנתבע ואשתו בעלי המניות היחידים בחברה, ונכסיהם שימשו כערובה להתחייבויות החברה, בימים שהיא היתה מצויה בשפל. הם שעבדו נכסים פרטיים, מכרו נכסים לטובת החברה ושימשו ערבים אישית כלפי 5 בנקים ומוסדות פיננסיים אחרים (צורפו העתקי ערבויות כלפי בנקים משנת 1987 ועד 2010, והן פרוטוקול ישיבת מועצת מנהלים בה יופה כוחם של הנתבע ורעייתו לפעול בשמה). הנתבע וילדיו שיקמו את החברה ביודעם שהנתבע ורעייתו הם בעלי החברה היחידים, ונטלו סיכונים על בסיס ידיעה זו.

10. הליך כינוס הנכסים נמשך עד שנת 1991 (צורף העתק החלטה), ובשנה זו חזרה החברה לרווחיות והחלה הליך הבראה (צורף העתק סקר כלכלי שנערך לפי דרישת בנק לאומי לישראל בע"מ).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

11. ילדיו של הנתבע, ד' ו – מ' (להלן – "הבן ד'" ו"הבן מ'") החלו לעבוד בחברה בשנת 1994. הם שרוממו את החברה בכישרון ומסירות, והם מנהלים אותה עד היום. **ביום 25.12.2006, כל אחד מהם קיבל 50 מניות רגילות ומניית הנהלה אחת בחברה** (צורפו העתקי מסמכי העברת מניות ופרוטוקול ישיבה רלוונטי).

12. בנוגע למסמכי ההעברה, לטענת הנתבע, התובע טוען הלכה למעשה שביצע מעשה בלתי חוקי, ומכללא טוען שרו"ח החברה היה שותף עמו לקנוניה. מכללא טוען עוד התובע ששיקר לרשם החברות ולבית המשפט לגבי מועד העברת המניות, במסגרת התביעה הרכושית מצד התובעת. בהליך דנן התובע טוען שהמניות הועברו בנאמנות לידי הנתבע כמסווה להברחה מפני אשתו.

13. **הצדדים לא ניהלו כל מערכת יחסים שמזכירה יחסי נאמנות.** הנתבע לא מסר דיווחים לתובע, והתובע לא קיבל דיווידנדים או נכח באספות בעלי מניות. התובע מעולם לא ערב לחובות החברה, ולא התבקש לעשות כן. התובע לא התנהל כמנהל או בעל מניות בכל מובן. כמו כן, טענות התובע כעת סותרות את טענותיו בהליך הגירושין, ואין לקבל טענת התובע, **30 שנים לאחר מעשה**, שהמניות הועברו למעשה במועד אחר מן הנקוב במסמכים. הנתבע מוסיף, שבזמן אמת התובעת לא עמדה על קבלת המניות, הואיל והיה ברור לתובעים שנכסי החברה היו רק חובות והיא חסרת ערך. הנתבע מוסיף עוד שלפי **חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973** (להלן – "חוק יחסי ממון"), לא היתה לתובעת זכות במניות בהן החזיק התובע עוד טרם נישואיו, ולפיכך מלכתחילה לא היתה לתובע סיבה להבריא את מניותיו, לפי גרסתו.

טענות התובע

14. התובע טוען בתצהירו, בשם התובעים שניהם (סומן **מש/10**), שהנתבע, הוא שביקש מהתובע למסור בידיו את המניות על רקע הליכי הגירושין. לדבריו אינו גאה בניסיון להסתיר רכוש מאשתו, אך שוכנע לעשות כן מתוך מצב נפשי קשה ובעצת הנתבע, בו האמין.

15. עד לאחרונה ובמשך שנים ארוכות החזיק הנתבע במניות התובע, **"תוך שהוא מעביר לי כספים לצרכי השונים, בנוסף לשכר שהשתכרתי בחברה בגין עבודתי, כל אימת שביקשתי זאת ממנו"**. התובע מציין רכישה של גיף לתובעת, מתן סכומים משמעותיים לשיפוץ הבית, ללימודי השכלה גבוהה לבת התובעים ומגוריה בחו"ל, מימון חופשות בעולם ועוד.

16. התובע מוסיף שבין הנתבע לבין התובעת קיימת מערכת יחסים עכורה. בעוד התובעים הגיעו לשלום בית, הנתבע לא החליף עם התובעת מילה 30 שנה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

17. רק לאחרונה התובע נדהם לדבריו לגלות שהנתבע מתנער מהנאמנות, לאחר שהתובע פנה אליו בבקשה לכספים לרכישת דירה לבתו. הוא נענה באיומים לפטרו מצד הבן ד'. לטענתו סבל מהתעמרות בעבודה, פוטר שלא כדין, והתלוננו נגדו במשטרה. לדבריו הוא הגיש תביעה נגד החברה, המתבררת בימים אלה בבית הדין לעבודה.

טענות הסף מצד הנתבע

18. **טענת ההתיישנות** – לטענת הנתבע מרוץ ההתיישנות מתחיל ביום בו נולדה העילה. **התביעה הוגשה 33 שנים לאחר שהתובע העביר את מניותיו ללא תמורה לנתבע ביום 31.12.1985.** גם אם נניח לטובת התובעים שהליכי הגירושין ביניהם וחזרתם לשלום בית התרחשה בשלהי שנות ה-80 של המאה הקודמת, או תחילת שנות ה-90, ממועד זה התובע לא נדרש יותר להסתיר את מניותיו מהתובעת, לשיטתו, הרי שהתביעה התיישנה 7 שנים לאחר מכן.

19. יתירה מכך, לפי גרסת התובע במסגרת השימוע שנערך לו ביום 9.10.2018, הוא פנה לנתבע ואשתו **בשנת 1991**, בעת שהחברה התחילה להתאושש, והשניים הבהירו לתובע באופן חד-משמעי שלא יקבל לידיה את המניות. **לפי גרסה זו התיישנה התביעה בשנת 1998.** משמעותה של התיישנות התביעה היא דחיה על הסף.

20. התובעים כופרים בטענת ההתיישנות, ולטענתם הנתבע הוא שביקש לשמור על המניות בנאמנות מפני התובעת, וחזר על הצהרתו זו **"עד לפני מספר חודשים"**. לטענת התובע, למרות ששב לחיים משותפים עם התובעת, הנתבע שכנע אותו שהחזקת המניות על ידי הנתבע היא המצב המיטבי עבורו. כמו כן, ועד לפני מספר חודשים, הנתבע לא כפר בהסכם הנאמנות בין השניים, ואף העביר לתובע כספים כאמור.

21. לדברי התובע, הוא יציג בפני בית המשפט עדויות רבות מצד מי שיודעים ממקור ראשון על הסכם הנאמנות. למשל העד **מר ע'**, שיודע על הצעת הנתבע לשמירת המניות בנאמנות ועל הסכמת התובע להצעה (סומן **מש/6**). עוד נכח העד בשיחות בין התובע לבין הנתבע בהן הצהיר הנתבע על הנאמנות. כמו כן, ולאחר הגשת התביעה, מר ע' שוחח עם הנתבע בניסיון לפשר, והנתבע הצהיר בפניו שהוא מחזיק את המניות בנאמנות. בהקשר זה צירף התובע לעיון בית המשפט תמלול שיחה בין התובע לבין הנתבע בו האחרון אינו מכחיש לכאורה את טענת הנאמנות.

22. לטענתו עוד, אחותם של התובע והנתבע, **גב' ש'**, נכחה במשרד ביום בו התובע קיבל את תביעת הגירושין מאשתו, ובעת שהנתבע אמר לתובע שעליו להעביר אליו את מניותיו בנאמנות, וכן שהציע לציין על מסמכי ההעברה מועד מוקדם יותר (סומן **מש/8**). גם בעלה של האחות, **מר מ'** מצהיר שהוא והנתבע פעלו יחד לשכנעו להסכים להעביר מניותיו לנתבע בנאמנות (סומן **מש/9**).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

23. לטענתו עוד, הוא והתובעת הגיעו לשלום בית, לפני שהבודק שמונה להערכת מצב החברה ביצע את הבדיקה. התובעת לא הזדקקה יותר לתביעה ולא ראתה קושי בנאמנות. היא סמכה על שיקול דעת התובע כל עוד הנתבע העביר לו כספים. רק לאחר שהנתבע כפר בנאמנות וחדל המעברת כספים לידי התובע, הוגשה התביעה.

24. **טענת השיהוי** - בהתעלם משאלת ההתיישנות, **התביעה הוגשה לכל הפחות תוך שיהוי כבד בן למעלה מ 30 שנה**. התובע ויתר על מניותיו והנתבע ואשתו הסתמכו על ויתור זה. כבעלי המניות היחידים הקריבו את רכושם האישי לשם הבראת החברה. לימים עבר ניהול החברה לבנים, גם כן תוך הסתמכות על הבעלות המשפחתית.

25. **נזק ראיתי** - הנתבע טוען לנזק ראיתי בלתי הפיך. לטענת הנתבע, התובעים צרפו רק חלק ממסמכי ההליכים המשפטיים שהתקיימו ביניהם בשנת 1986. חומר זה חיוני לגילוי האמת. ככל שיש ממש בטענות התובעים שהציגו את כל המסמכים שיש בידיהם, הרי שלנתבע בודאי אין גישה למסמכים האמורים, ובכך נגרם לו נזק ראיתי. אין זה ראוי לדון בתביעה שעילתה קמה לפני כ - 30 שנה, לאחר שמרבית העדים אינם בין החיים, וכשחסרים מסמכים מהותיים. הנתבע נוקב במסמכים שאין בנמצא - מסמכים מהליכים משפטיים בין החברה לנושיה בעבר, ומהליכים נגד הנתבע באופן אישי, וכן מסמכים בהם היה מעורב התובע בזיקה לחברה ובמסגרתם של כל בעלות או נגיעה לחברה. לטענת הנתבע יש בנסיבות אלה בכדי להעביר את נטל השכנוע על כתפי התובעים, להוכיח שמסמכי ההעברה נחתמו במועד השונה מן המצוין על גביהם.

26. **התובעים כופרים בטענת השיהוי**, והן בטענה לנזק ראיתי, שכן העדים הרלוונטיים קיימים והם יעידו לטובת התובע.

27. **השתק שיפוטי** - לטענת הנתבע התביעה הוגשה בחוסר תום לב, שיוצר מניעות כלפי התובעים להגיש תביעתם, מקל וחומר שבענייננו לטענת הנתבע, הודאת בעל דין. הנתבע מפנה לסעיף 9א **לתצהיר התובעת במסגרת תביעתה הרכושית** נגד התובע (תיק 52/86 - תביעת המזונות), שהוגש ביום 16.1.1986 ובו עמדה על כך שבעלה, התובע, הוא שותף בחברה ומחזיק 33% מהמניות. במועד זה ידעה התובעת שאין בכך ממש, ומניות התובע הועברו לנתבע ביום 31.12.1985, ואף ידעה על מצבה הקשה של החברה. **לראיה שלא דרשה ממניות החברה ולא ביקשה לעקלן**.

28. ועוד. התובע הצהיר בכתב ההגנה מפני תביעת התובעת, שאמנם היה בעל שליש ממניות החברה, אך הוא ויתר על המניות, לדבריו שם, **"עקב כך שהחברה נתונה בקשיים רבים ומונה כונס נכסים. נגד החברה**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

1 תלויות תביעות כספיות [...] חובות במס הכנסה וביטוח לאומי [...] הנתבע שכיר בחברה ומקבל
2 משכורת כמפורט בתלושי המשכורת".

3
4 29. בתצהיר מיום 21.5.1986 טען עוד התובע ש"אני נאלץ ללוות כספים מקרובי משפחתי, אולם גם מצבם
5 הכלכלי אינו מאפשר להם לתמוך בי הואיל ונגד העסק של אחי בו אני עובד תלויות ועומדות תביעות
6 במאות אלפי דולרים והרכוש של החברה ושל אחי מעוקל".

7
8 30. כמו, במסגרת ההליכים בין התובעים, טען ב"כ התובע בדיון ביום 27.11.1986 ש"הנתבע אינו בעל מניות,
9 משתכר 800 ₪ בחודש [...]". ועוד – בבקשה שהגיש התובע בשנת 1986 במסגרת תביעת המזונות, הוא
10 תמך במינוי בודק לחברה, מתוך הטענה שאין לו מניות או מעמד בחברה.

11
12 31. הנתבע מוסיף שהתובעים מבססים את תביעתם על "עילה בת עוולה", ועל בסיס הטענה להעברת מניות
13 בנאמנות לשם הברחה. התובעים הגישו תביעה בחוסר תום לב בהתבסס על מעשים בלתי חוקיים של
14 התובע.

15
16 32. לטענת התובעים, לא מתקיים בענייננו השתק כלפי התובעת, שהיא עקבית בטענותיה ביחס לטענותיה
17 בעבר. בתוך כך התובע מודה ששיקר במסגרת הליכי הגירושין, אך תולה זאת באשמת הנתבע, כמי
18 "שלחץ עלי ושכנע אותי להעביר את המניות בנאמנות [...] דווקא המבקש הוא המנצל הליכי משפט
19 לרעה", שעה שלטענת התובע, מנסה לגזול את מניותיו.

20
21 33. העדר עילה - המניות הועברו ללא תמורה, על בסיס שטרי העברה בחתימת התובע והנתבע, שהועברו
22 לרשם החברות. כמו כן, ביום 13.1.1986 דיווח הנתבע לרשם החברות שהתובע והאח המנוח חדלו להיות
23 מנהלים בחברה (צורף העתק המסמך). לאמור שהנתבע הציג שתי הוכחות בכתב הסותרות את טענות
24 התובע לגבי הנאמנות ולגבי מועד העברת המניות. כיום, במסגרת התביעה, מבקש התובע לסתור מסמכים
25 אלה בעל-פה, וטוען לציון מועד שקרי ומוקדם על גבי המסמכים. לפי טענותיו, התובע ביצע תרמית וזיוף,
26 גם כלפי רשם החברות בכדי להונות את התובעת בסכסוך הגירושין. טענות אלה אינן נתמכות בקצה
27 ראייה, כמו גם לטענת הנאמנות.

28
29 34. כמו כן, אין יריבות בין התובעת לבין הנתבע. התובעת מעולם לא קנתה זכויות במניות מושא התביעה
30 דנן, שהיו בעבר בידיו של התובע בלבד. כמו כן, אין לה חלק במניות מתוקף חוק יחסי ממון, הואיל והתובע
31 זכה להן טרם הנישואין.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

דיון והכרעה

טענת ההתיישנות

35. בית המשפט מוצא שבנסיבות העניין יש לקבוע שהתביעה התיישנה ודינה להידחות על הסף. כשם שיבואר להלן, התובעים לא ביססו מועד כלשהו למניין תקופת ההתיישנות שיש בו להניח את הדעת או לבסס קביעה, ולו לכאורה, שהתביעה לא התיישנה. יתירה מכך, גם בסיכומיהם נמנעים התובעים מלהתמודד עם שאלת ההתיישנות לגופה, שעולה מאליה בענייננו, והלכה למעשה אינם מתמודדים כלל עם המועדים הרלוונטיים לסכסוך, שחלקם אינם שנויים במחלוקת, ומצביעים באופן מובהק על חלוף תקופת ההתיישנות. לטענת התובעים בית המשפט אינו יכול להכריע בעת הזו בשאלת ההתיישנות מבלי שתישמענה כל העדויות שבדעתם להציג לבית המשפט. התובעים טוענים עוד כעקרון, ש"התכחשות המבקש להסכם הנאמנות, באופן אשר הצמיח למבקשים עילת תביעה, נעשתה אך לאחרונה" (ס' 4.8 לסיכומים). באופן משלים לכך טוענים התובעים ש"עז לפני מספר חודשים" (ס' 3.5 לתצהירו מש/10) הנתבע עמד בהסכם הנאמנות "תוך שהוא מעביר לי כספים לצרכי השונים" (שם, ס' 1.5). מן הטעמים שיובאו להלן, אין בידי בית המשפט לקבל טענות אלה.

36. אין חולק שענייננו בתביעה "בשאינו מקרקעין", ולא נטען אחרת. לאמור שתקופת ההתיישנות בענייננו חולפת בתום 7 שנים (סעיף 5 לחוק ההתיישנות, תשי"ח-1958 (להלן – "חוק ההתיישנות")). סעיף 6 לחוק ההתיישנות מורנו ש"תקופת ההתיישנות מתחילה ביום שבו נולדה עילת התובענה". יש לברר אפוא, מהו המועד בו נולדה עילת התביעה.

37. בחקירתו העלה התובע גרסאות שונות למועד ממנו נולדה עילת התביעה. לדבריו, היה זה הנתבע שהציע להחזיק עבורו את המניות עד שהתובעים יתגרשו, או "עד שהכל יסתדר":

הוא לא רצה אותה בחברה עקב הסכסוך גירושין שלנו הוא לא רצה אותה	התובע:
בחברה. אז הוא ביקש שאני אעביר לו את המניות זמני עד שהכל יסתדר,	
עד שנתגרש, ככה הוא אמר.	
עד שהכל יסתדר. ומתי הכל יסתדר?	כב' הש' מירז:
כן.	התובע:
מתי יסתדר? באיזה שנה?	כב' הש' מירז:
אנחנו חיים עד היום ביחד.	התובע:
באיזה שנה יסתדר? ההסכם הזה שעשיתם?	כב' הש' מירז:
עד היום הוא לא סובל אותה, הוא לא ביקר אותה אפילו פעם אחת הוא לא	התובע:
ביקר אותה (תמ' ב', ע' 43, ש' 13).	

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

עוד ציין התובע ש"כן, והוא רצה שזה יהיה ברשותו עד שאני אסיים את ההליכים, עד שאני יתגרש מאשתי או אסיים את ההליכים, וככה זה נמשך, זה הכל" (שם, ע' 61, ש' 22).
ובמקום אחר – "כן. הוא אמר שאתה תתגרש קודם, תקבל אני לא רוצה שאשתך תיקח. הוא לא רצה שאשתי תיקח לי את הכסף" (ע' 37, ש' 31).

38. עלה עוד בבירור שהתובע מגלה טפח, אך מסתיר טפחיים, וניכר היה שאינו מעוניין לנקוב במועד בו "הכל הסתדר" והתובעים הגיעו להסכם. למעשה, תחילה הכחיש התובע שהתובעים הגיעו להסכם כלשהו, מטעמים ברורים לכאורה, ולדבריו "הגענו, סליחה, הגענו לשלום בית אבל לא חתמנו על ההסכם" (תמ"ב' ע' 34, ש' 25). בלחץ החקירה הנגדית, ולאחר שהוצג לתובע תצהיר התובעת בו היא מצהירה שהצדדים חתמו על הסכם ביום 19.2.87, ושההסכם אושר בבית המשפט המחוזי, ניאות התובע לאשר ש"אה זה היא חתומה, זה היא חתומה אצל עורך הדין שלה [...] כן אבל, לא, אין לי את ההסכם אני חושב. לא ראיתי את ההסכם" (שם, ע' 35, ש' 1). לבסוף, ובמורת רוח ברורה, נאלץ התובע לאשר ש"בסדר, חתמתי על ההסכם" (שם, ש' 38). ויחד עם זאת, בית המשפט למד מדברי התובע ובאת-כוחו, שלא יזכה לראות הסכם זה, לעולם. לדברי באת-כוחו "אין את ההסכם [...] בדקתי עם העד, ואכן הודעתי לחברי שאין לנו יותר מסמכים, אחרי שבדקתי את זה עם מרשי [...] מה שמצאנו העברנו" (שם, ע' 36, ש' 27).

39. גרסה זו מעמידה אפוא את מועד סיום הסכסוך בין התובעים, הבסיס להסכם הנאמנות כטענת התובעים, בשנת 1987. בחקירתו העלה התובע גרסה חדשה, ולפיה הסכסוך בין התובעים, או שמא ההליכים המשפטיים ביניהם, הסתיימו בשנת 1992, אז חידשו התובעים ימיהם כקדם (ע' 43, ש' 32). התובעים לא הציגו סימוכין לטענה זו, שלא עלתה בתצהירים מטעמים, וממילא אין בה לסייע לתובעים להתגבר על התיישנות התביעה.

40. לפי אחת מגרסאות התובע בחקירתו, כבר לאחר תום הסכסוך עם אשתו בשנת 1992, לדבריו, הנתבע סירב להעביר אליו את המניות, אך מאז הנושא לא עלה יותר, שכן הנתבע נתן לו כספים לכאורה, וכן מכיוון שהתובע היה עסוק בעבודתו, ולא מצא את הזמן לעשות כן:

כב' הש' מירז: אוקיי. אז למה לא החזיר לך את המניות?
התובע: זה הוא כל פעם אמר אל תדאג, אני שומר לך אותם, אתה אח שלי, אל תדאג, ואני הייתי עובד כל הזמן בשנות ה-80 ו-90 הייתי עובד מחוץ לעיר, הייתי נוסע ללבנון, לרמת הגולן, ירושלים, כל העבודות החיצוניות שהינו בחברה אני הייתי עושה. יוצא לעבודות האלה אז גם לא היה זמן לדבר איתו וגם היה דואג לי תמיד שהיה לי כסף.

כב' הש' מירז: אז 30 שנה לא דברת איתו על זה?
התובע: לא (תמ-ב', ע' 44, ש' 1).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

41. טענת התובע לפיה העלה את נושא המניות וביקש את השבתן מהנתבע בשנות ה-90, מן הסתם אינה מסייעת לתובעים, וגם אם תתקבל לא תשנה מהתוצאה לפיה התביעה הוגשה לאחר תום תקופת ההתיישנות. יבואר שגם לגופה של טענה, עדותו של התובע לא הותירה רושם חיובי, ולא ניתן לאפיינה כמהימנה:

כב' הש' מירז:	אבל אדוני, אתה צריך להשיב ואנחנו לא יכולים לחכות כאן. מתי הלכת אליו?
התובע:	בשנות ה-90 הלכתי אליו.
כב' הש' מירז:	אבל אמרת שכל עוד בקשת הוא נתן לך הכל, אז למה היית צריך ללכת אליו?
התובע:	כי בקשתי סכום יותר גדול.
כב' הש' מירז:	בשנות ה-90?
התובע:	כן.
כב' הש' מירז:	ואז הוא סירב?
התובע:	אז הוא שילם לי, כן.
כב' הש' מירז:	הוא שילם לך.
התובע:	כן (תמ' ב', ע' 65, ש' 12).

42. הנה כי כן, התובע לא העמיד בשלל גרסאותיו מועד קונקרטי שיהיה בו להעמיד את מועד הגשת התובענה דנן לפני תום מניין תקופת ההתיישנות. מה גם, שגרסאות התובע סותרות זו את זו, ובעוד לטענתו ביקש את מניותיו חזרה לאורך השנים לאחר סיום הסכסוך עם התובעת, לפי גרסה אחרת לא עמד על השבת מניותיו מידי הנתבע:

עו"ד רון:	לא, חצי מן [מניות הנתבע] מגיע לך. כ-15 מיליון שקל, נכון.
התובע:	נכון.
עו"ד רון:	ואתה יושב בשקט.
(מדברים ביחד)	
התובע:	כן.
עו"ד רון:	כן?
התובע:	כן, אני ישבתי בשקט ואני יושב עד עכשיו בשקט. אני יושב בשקט (תמ' ב', ע' 58, ש' 28).

43. נציין בקצרה שגם העדים מטעם התובעים לא הצליחו לבסס מועד לתחילת מרוץ ההתיישנות, וממילא כל המועדים שהוזכרו על ידי העדים אינם יכולים לרפא את ההתיישנות התביעה. מר ע', עד מטעם

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

התובעים, שמיוחסת לו חברות עם הנתבע, גם לא נקב מועד מבוסס לשם מניין תקופת ההתיישנות. בתצהירו ציין ש"במהלך השנים" ביקש לסייע לתובע לקבל "כספים בהסתמך על המניות". בית המשפט מוכן להניח, לשם הדיון בלבד, שהעד התכוון בדבריו, כטענתו, למניות מושא התביעה ולא ל"כספים" (תמ"א', ע' 64, ש' 37). מבלי לעסוק במהימנותה ומשקלה של עדותו, בחקירתו ביסס מפגש אחד בינו לבין הנתבע שעסק במניותיו של התובע לכאורה, וזה התרחש לדבריו לאחר הגשת התביעה, וכששה חודשים טרם חקירתו (ע' 65, ש' 26; ע' 66, ש' 28). לפי גרסתו זו לא היו פגישות אחרות בנושא: "לא, זה הייתה פגישה יחידה ש[הנתבע] ביקש ממני לגשר ביניהם" (ע' 66, ש' 22). העד עמד עוד באופן רפה, ובסתירה לגרסתו זו, על פגישות נוספות "במהלך השנים כשהיו הקונפליקט ביניהם להחזיר לו את המניות" (ע' 66, ש' 34). בלחץ החקירה הנגדית מיקם פגישות אלה בזמנים בהן שהה בארץ (ע' 74, ש' 13), בעוד שלדבריו עזב את הארץ 12 שנים לפני עדותו. בהמשך חקירתו ציין פגישה או דין ודברים בנושא בשנות ה-90 של המאה הקודמת (ע' 67, ש' 9), שאין במועדה לרפא את התיישנות התביעה.

44. מבלי לעסוק במשקל עדותה או מהימנותה, אחותם של התובע והנתבע, גב' ש' התייחסה בגרסתה לשני אירועים בהם עלה עניין מניות התובע: במועד העברת המניות בשנת 1985 (תמ"ב', ע' 8, ש' 12; ע' 19, ש' 8), ובהתרחשות בשנת 1991 (תמ"ב', ע' 15, ש' 21; שם, ע' 16, ש' 16). יש לציין שגם עדה זו לא שהתה בארץ בין השנים 2004 עד 2012. גם לשאלות בית המשפט לא עלה בידי העדה למקם את מועד תחילת העילה, ועדותה לא עוררה אמון ולא הקרינה מהימנות:

ש: לא זה מה ששאלתי, מה היו התנאים? מתי הוא היה אמור להחזיר לו? אחרי שנה? אחרי

20 שנה? אחרי?

ת: הוא הבטיח לו שהוא יחזיר לו.

ש: מתי?

ת: אני לא יודעת.

ש: מה עוד היו התנאים?

ת: שכשהוא יסיים עם אשתו את כל העניינים הוא יחזיר לו.

ש: מתי הוא סיים עם אשתו?

ת: הוא לא סיים, הוא חי איתה.

ש: אז מה זאת אומרת יסיים עם אשתו?

ת: את הסכסוך.

ש: יסיים את הסכסוך, הוא סיים את הסכסוך?

ת: כן.

ש: אז החזירו לו את המניות?

ת: לא החזירו לו.

ש: אז לפני כמה זמן זה היה?

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

- 1 ת: שמה? שהוא היה צריך להחזיר?
2 ש: לא, שהסתיים הסכסוך.
3 ת: הסתיים אבל הוא הבטיח, הוא לא החזיר.
4 ש: מתי זה היה? לפני כמה שנים?
5 ת: לא זוכרת,
6 ש: 10 שנים? 20 שנה? שנה?
7 ת: אני לא זוכרת במדויק (תמ-ב', ע' 21, ש' 21).
8
9 45. בעלה של האחות, מר מ' העיד על מעורבותו לכאורה בסכסוך בסמוך לפני מועד העברת המניות בשנת
10 1985, וסיפר על שכנועיו את התובע להעביר את המניות בנאמנות לנתבע (תמ-ב', ע' 27, ש' 1; ע' 28, ש'
11 27). לפי עדותו, בכך הסתיימה מעורבותו וידיעתו בעניין (שם, ע' 30, ש' 20; ע' 31, ש' 5).
12 הנה כי כן, גם בגרסאות העדים אין לסייע לתובעים ביחס לשאלת ההתיישנות.
13
14 46. מבלי לגרוע מהדברים, יש מקום לציין שטענות התובע סותרות זו את זו ואינן יכולות לדור בכפיפה אחת.
15 מחד גיסא, לטענת התובעים, הנאמנות פעלה כסדרה עד לאחרונה כדבריהם (ר' עוד עדות התובע, תמ-ב',
16 ע' 57, ש' 1). משמע שבהתאם להסכם הנאמנות הנטען, לאורך השנים זכה התובע לכספים מידי של
17 הנתבע, מתוקף מניותיו המוחזקות בנאמנות. התובע לא חסך בתיאורים לפיהם זכה לסכומים גדולים
18 מיד הנתבע, כראוי לשווי מניותיו. לטענתו (בחקירתו הנגדית) קיבל כל שנה "עשרות אלפי דולרים",
19 סכומים משמעותיים, וזאת עד לפני שנתיים שלוש (תמ-ב', ע' 38, ש' 35). לדבריו עוד "תראה פעם
20 שבקשתי ממנו לחתונה אז הוא נתן לי 80 אלף, ועוד 20 אלף, ועוד 30, ולשיפוץ הבית, ולכל מיני נסיעות
21 שנסעתי, אז סכומים לא קטנים" (ע' 40, ש' 18). וגם "והוא נתן לי סכומים לא מבוטלים" (ע' 38, ש' 4).
22 למעשה, לטענת הנתבע (לפי גרסה שעלתה בחקירתו בלבד) הסכם הנאמנות הנטען לא הוגבל בזמן או
23 בסכום, ולא היתה מניעה שהתובע ידרוש מהנתבע מיליוני שקלים, ועל הנתבע היה להענות לו (ע' 37, ש'
24 29).
25
26 47. דא עקא שטענה זו סותרת מניה וביה את הטענה אותה מעלים התובע ועדיו, לפיה במהלך שנים ביקש
27 חזרה את המניות, בעצמו או באמצעות שליחים, בעוד הנתבע סירב לעשות כן, ושב פעם אחר פעם על
28 אמירתו לפיה הוא מחזיק במניות התובע בנאמנות עבורו.
29
30 48. לסיכום, לפי כל אחת מגרסאות התובע או עדיו, התביעה התיישנה אי-שם בסוף שנות התשעים של
31 המאה הקודמת, או שמא תחילת שנות ה-2000. אין בידי בית המשפט לקבל את טענת התובעים לפיה
32 אין לקבוע שהתביעה התיישנה בטרם תתברר התביעה. לפי כל אחד מהמועדים הרלוונטיים שעלו מצד
33 התובעים, גם אם באופן רפה, התביעה התיישנה, והתובעים לא הצביעו על אירועים כאלה ואחרים שהיה

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

בהם לעצור את מרוץ ההתיישנות ועתידים להתגלות עם בירור התביעה. ממילא העלאת טענה כגון זו תהווה הרחבת חזית לכאורה, ואין בבירור התביעה כשלעצמו להביא לגילוי עובדות שתבאנה לריפוי ההתיישנות. כמו כן, חזקה על התובע, שהגיש תצהיר ועמד לחקירה נגדית, שהוא המקור העיקרי לעובדות הרלוונטיות לשאלת ההתיישנות, ושהעלה כל טענה שיכולה לסייע בידיו לצלוח את משוכת ההתיישנות. **אין מקום לסברה שהמשך בירור ההליך יביא ללידתה של גרסה מהימנה שלא עלתה עד כה מצד התובעים.**

49. אין בידי בית המשפט לקבל עוד את טענת התובעים לפיה תצהירי העדים צורפו אך כדוגמאות לשם בירור טענות הסף. בית המשפט לא ירד לסופה של טענה זו, או להנחה הסמויה הטמונה בה לפיה די לתובעים להתגונן מפני טענות הסף בטענות חלקיות בלבד. חזקה על התצהירים מטעם עדי התובעים, שכל אחד מהם עומד בפני עצמו כעדות שנועדה לבסס את עילת התביעה – בין אם משמשים כדוגמא כטענת התובעים ובין אם לאו. למעלה מן הצורך נוסף, שגם אם נראה את תצהירי עדי התובעים כדוגמא, הם ולא אחרים נבחרו על ידי התובעים כהולמים ביותר. אדרבא, חזקה על התובעים שבחרו להציג לבית המשפט את העדויות הטובות והמהימנות ביותר שבידיהם להוכחת העילה, ואף על פי כן, אין בהם לגרוע מהמסקנה שהתביעה התיישנה.

50. על בסיס כל הנקוב לעיל, נקבע שהתביעה התיישנה ודינה להידחות על הסף.

דחיית התביעה מפאת שיהוי

51. מבלי לגרוע מהקביעה שהתביעה בענייננו התיישנה, ולמעלה מן הצורך, בית המשפט מוצא בנסיבות העניין שדין התביעה להידחות על הסף אף מפאת שיהוי בלתי סביר בעליל בהגשתה. **כבוד השופטת אילה פרוקצ'יה** קבעה בקליפת אגוז את עקרונות השיהוי:

"דיני השיהוי שמקורם בכללי היושר, מתקיימים לצד הוראות ההתיישנות הסטטוטורית, כאשר ההתיישנות מהווה גבול עליון לחסימת זכות התביעה, בעוד השיהוי יכול שיחול בתוך תקופת ההתיישנות [...] השיהוי בהגשת תובענה נוצר מקום שנעשה שימוש לא נאות בזכות התביעה העומדת לתובע וארעה פגיעה בציפייה הלגיטימית של הנתבע שלא להתבע, עד כדי ניצול לרעה של ההליך השיפוטי [...] לביסוס טענת שיהוי יש להוכיח כי התובע זנח את זכות התביעה העומדת לו, או שבמשך הזמן הנתבע שינה את מצבו לרעה. לעיתים, הוסף אף תנאי שלישי שעניינו שיהוי שנגרם עקב חוסר תום ליבו של התובע [...] תחולתם של תנאים אלה הינם תלויות נסיבות בכל מקרה. קיים קשר גומלין בין השיהוי לבין תורת ההשתק מכוח מצג, המונע מאדם מלהתכחש למצג שהציג בפני אחר מקום שאותו אחר הסתמך עליו בתום לב ושינה את מצבו לרעה. וכך, אם נמנע תובע מלתבוע את זכויותיו במשך זמן ניכר בנסיבות בהן ניתן להבין שלא יעמוד עוד על זכויותיו, והנתבע הסתמך על כך ושינה את מצבו לרעה, עשויה

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תנ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

לעמוד לנתבע טענת שיהוי. השימוש באמצעי השיהוי הינו מוצדק מקום שהדבר מתחייב מטעמים של צדק והגינות כלפי הנתבע, ומקדם שיקולים שבאינטרס הציבור, תוך דאגה לקיום הליך שיפוטי תקין [...]” (רע”א 5793/05 אגודת בית הכנסת הגדול “שונה הלכות” נ’ עירית נתניה, “נבו”, מיום 11.9.07).

בית המשפט העליון הוסיף וחיידד ש”חלופ הזמן הוא אפוא אינו נתון בלעדי וניתן אף לומר כי ‘אינו נתון בעל חשיבות עצמאית בעת בחינת השיהוי’ [...] פסיקתו של בית משפט זה קבעה פרמטרים נוספים, מלבד חלופ הזמן, השלובים זה בזה אותם נדרש להוכיח לשם קבלת טענת שיהוי: יצירת מצג בדבר ויתור על זכויות התביעה ושינוי לרעה במצבו של הנתבע עקב השיהוי בהגשת התביעה [...] תנאי נוסף שהוזכר בהקשר זה הוא התנהלות בחוסר תום לב מצד המשתתף בהגשת התביעה [...] גם כאשר תנאים אלו מתקיימים, עדיין לבית המשפט שיקול דעת להכריע בדבר המשמעות שראוי להעניק לטענת השיהוי במקרה הספציפי שלפניו [...]” (ע”א 9839/17 הביטאט בע”מ נ’ CAFOM, “נבו”, מיום 17.12.18).

52. בשים לב לרכיבים שהניח בית המשפט העליון בפסיקתו, מוצא בית המשפט שהתנאים ההכרחיים לקיומו של שיהוי מתקיימים בענייננו – ביתר שאת ושעה שמצויים אנו זמן רב לאחר תום תקופת ההתיישנות. אין מחלוקת בענייננו, שמתקף החתימה על מסמך העברת המניות, וחרף טענות התובעים, הועברו מלוא המניות בחברה על שמו של הנתבע, וממנו הועברו מניות לידי רעייתו. אין מחלוקת עוד שלנאמנות הנתענת אין זכר באף פנקס או מרשם סטוטורי אחר. התביעה הוגשה 33 שנים לאחר העברת המניות, ובמשך עשורים אלה הסתמכותו של הנתבע, ורעייתו, על אחזקתם הבלעדית במניות החברה היתה הסתמכות מלאה. לראיה שביום 25.12.2006 העבירו הנתבע ואשתו חלק מהמניות לשני בניהם – וגם על עובדה זו אין מחלוקת. מצבת בעלי המניות בחברה היא בבחינת עובדה מוגמרת ומעשה עשוי, שהתקיים יותר מ – 20 שנה טרם הגשת התביעה. קבלת התביעה מהווה פגיעה ישירה בבעלי המניות האחרים בחברה, כלפיהם אין בפי התובעים טענה כלשהי.

53. במאמר מוסגר יצוין, שלא ברור לבית המשפט כיצד ביקשו התובעים לברר תביעה זו מעל ראשם של בעלי המניות האחרים, שעלולים להיפגע באופן ישיר מהסעד הנתבע. תמוה בעיני בית המשפט שהתביעה לא הוגשה מלכתחילה נגד כל בעלי המניות, מקל וחומר לאחר שהתובעים קבלו רשות לתקן את כתב התביעה. למען הסר ספק, ככל שבית המשפט היה מוצא שיש לברר את התביעה, היה מורה על צירוף כל בעלי המניות כנתבעים בתובענה דנן.

54. בית המשפט מוצא עוד שהנתבע ואשתו שינו את מצבם לרעה בהסתמך על בעלותם הבלעדית במניות החברה. אין מחלוקת שהנתבע לקח על עצמו, כבעל מניות יחיד, את מלוא הסיכון הכרוך בכך, ואף אין מחלוקת שהוא שימש ערב מול הבנקים לחובות החברה. כמו כן, הנתבע מכר שתי דירות מגורים שהיו

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

בבעלותו והזרים כספים לחברה (ר' עדותו, תמ'-א', ע' 80, ש' 20). בכך לא היה די, ולפיכך העביר חלק ממניות החברה לרעייתו, על מנת שגם היא תוכל לערוב כלפי הבנקים לחובות החברה. רוי"ח החברה העיד:

"אני רוצה להגיד שמי שחתם על ערבויות זה [הנתבע ורעייתו], כפי שצינתי גם בשאלה שנשאלתי קודם אם זכור לכבוד בית המשפט, הועברו מניות נוספות כי בהתחלה [הרעייה] החזיקה רק אחוז אחד מהמניות. הועברו לה מניות נוספות על מנת שהיא תהיה בעלת שליטה כדי שהיא תוכל גם לחתום ערבויות אישיות וגם כדי שישעבדו את הבית הפרטי שלה" (תמ'-א', ע' 20, ש' 34).

55. הנתבע ידע, וכך ידעו גם התובע והאח המנוח, שהמשמעות של החזקת מלוא המניות של החברה, היא שעבוד אישי וסיכון אישי ממשי, ושבאחזקת מלוא המניות הנתבע אינו זוכה לעדנה כלשהי, אלא לחבות אישית בסכומי עתק. בית המשפט שוכנע עוד שמהלך זה, ומכירת הנכסים האישיים של הנתבע ורעייתו הביאה לדוחק כלכלי למשפחת הנתבע, כל שכן ביחס למצבם בעבר, ודוחק זה נתן אותותיו על המשפחה עד להתאוששות החברה (ר' עדות הבן ד', תמ'-א', ע' 30, ש' 25).

56. בית המשפט מוצא עוד שהיה בשיהוי על מנת לגרום לנזק ראייתי כבד לנתבע, אשר לשם התגוננות מפני התביעה נדרש להציג מסמכים בני יותר משלושה עשורים, ועלה בידיו לעשות כן גם אם רק באופן חלקי. אף לשיטת התובעים, שהם הנושאים בנטל השכנוע ונטל הבאת הראיות, חלוף הזמן הביא לאובדן ראיות. כל הראיות הנוגעות לסכסוך בין התובעים ולהליכים שהתנהלו ביניהם, מצויות בשליטתם המלאה של התובעים, ואף על פי כן, ולטענתם, אין בידם את כל החומרים. לדברי ב"כ התובעים "אכן הודעתי לחברי שאין לנו יותר מסמכים, אחרי שבדקתי את זה עם מרשי [...] מה שמצאנו העברנו" (שם, ע' 36, ש' 27).

57. מנגד, התובעים קוראים תיגר על טענות הנתבע לפיה המניות הועברו מרצונו של התובע, נוכח מצבה הכלכלי של החברה, ועל מנת למלט עצמו מנושים וערבויות. הנתבע נדרש להציג סימוכין למצבה של החברה במעמד העברת המניות, ולפני 33 שנים. גם בהקשר זה עלה בידי הנתבע לעשות כן באופן חלקי. מאז העברת המניות נכנס לתפקידו רואה חשבון אחר, שנדרש לתור אחר מסמכים שנערכו טרם זמנו ולפני שלושה עשורים כאמור.

58. טענה מרכזית אחרת מטעם התובעים היא העברות הכספים מהנתבע אל התובע, על בסיס המניות המוחזקות בנאמנות כביכול. גם בהקשר זה, התובעים הם הנושאים בנטל השכנוע והבאת הראיות, ולהם השליטה הבלעדית בראיות הכלכליות הנוגעות לכספים שניתנו בידי התובע כנטען, ואף על פי כן התובעים אף לא התיימרו להציג סימוכין כלכליים לטענתם, על העברות כספים משמעותיות – כך לטענת התובע.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

תחת זאת, הסתתר התובע בחקירתו מאחורי טענת "מזומן", ובכך הלכה למעשה מודה שאין בידו ראיות כלשהן לטענותיו.

59. בית המשפט התרשם עוד שהעדים מטעם התובעים מתקשים אף הם לזכור פרטים מתוך אירועים **לשמים נקראו להעיד, שהתרחשו לפני יותר מ 30 שנה**, ואין להתפלא על כך. **הגב' האחות ש'** התקשתה לזכור עובדות בסיסיות ורלוונטיות לענייננו (תמ"ב', ע' 4, ש' 34; ע' 5, ש' 27); כמו כן לדבריה **"אני לא זוכרת מה היה המצב הכלכלי"** של החברה, שהיא שימשה מנהלת החשבונות שלה כזכור, ע' 8, ש' 29; היא סייגה את עדותה ל**"מה שזכור לי מלפני 30 שנה, כן"**, ע' 9, ש' 13; העדה התקשתה עוד לזכור גם מתי התחילה לעבוד בחברה ומתי חדלה לעבוד, ע' 12, ש' 17, ע' 4; לא זכרה את הסכום אותו תבעה בעצמה מהחברה והנתבע, ע' 13, ש' 1; את אותו אירוע משנת 1991, אירוע אותו לדבריה זוכרת היטב, התברר שלמעשה היא **"לא זוכרת במדויק"** את הסיטואציה, ע' 16, ש' 2; ואף לא זכרה להבהיר מה עשתה, לדבריה, במשרדי החברה במעמדים הרלוונטיים **בעת שלא עבדה בה יותר**, ע' 16, ש' 31; עוד לא זכרה את מקומות העבודה בהם עבדה בסמוך להעברת המניות, ע' 17-18; ואף לא זכרה מתי התחייב הנתבע בפני התובע להחזיק עבורו את המניות בנאמנות, שהיא בבחינת הטענה המרכזית של התובעים, ע' 22, ש' 1.

60. גם בעלה של האחות, **מר מ' העיד**, בצדק, ש**"אני לא יכול לזכור תאריכים של 40 שנה לזכור מתי זה היה"** (ע' 27, ש' 11). העד ע' התרעם בחקירתו ש**"אתה רוצה שאני אזכור לפני 30 שנה מה היה? איך תגיד לי?"** (תמ"א', ע' 59, ש' 17); העד לא זכר עוד פרטים לגבי מעמד העברת המניות בחודש דצמבר 1985, ולדבריו **"הרבה זמן עבר גברתי, לא זוכר תאריכים. גם לא הרבה מעניין אותי התאריכים האלה"** (ע' 69, ש' 15).

61. ועוד. התובע עצמו אינו זוכר כמה כספים קיבל מהנתבע, לטענתו, ולדבריו **"לא זוכר בדיוק אבל הוא נתן לי סכומים גם גדולים"** (ע' 39, ש' 18). כפי שיבואר להלן, גרסתו לעניין זה **"נסחטה"** ממנו ממש על דוכן העדים. עוד אישר הנתבע, שטענותיו סובלות מהעדד ראיות:

עו"ד רון:	אתה טוען שאם התביעה הייתה מוגשת קודם היו בידך שלל ראיות להוכיח הטענות שלך.
התובע:	נכון.
ש:	על איזה ראיות אתה מדבר?
ת:	שאחי היה בחיים, והאח השני היה בחיים. אז יכולתי לקחת את כל מה שהיה מגיע לי. כן (תמ"ב', ע' 67, ש' 35).

62. בעוד התובעים כפו על הנתבע להתגונן מפני טענות כבדות משקל שמקורן בעבר הרחוק, הם לא פעלו בתום הלב הדיוני המתבקש מבעלי דין בנעליהם, והתנגדו נחרצות לצירוף כל מסמך שעלה בידי הנתבע לאתר

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

ולחציג לבית המשפט. נזכיר שהתובע כפר במסמך העברת המניות החתום על ידי, ועמד על מינוי מומחה לזיהוי כתב יד. בית המשפט אכן מינה מומחה שהגיש את חוות דעתו מיום 17.9.20 (להלן – "חוות הדעת"). מסקנת המומחה היא ש"קרב מאוד לודאי" שהחתימה על מסמכי ההעברה והפרוטוקולים שצירפו הנתבע ורו"ח החברה נחתמו על ידי התובע. לא בכדי נדחקה מסקנת המומחה לקרן זוית בסיכומי התובעים, לאחר שתלו ייחוסם בטענת הזיוף ובמינוי מומחה. נוסף שבתום הדיון ביום 4.8.20, נקבע שלאחר קבלת חוות הדעת יודיעו הצדדים אם ברצונם לחקור את המומחה על חוות דעתו, ובמידה ולא, יוגשו סיכומי הצדדים. התובעים לא עמדו על חקירת המומחה.

63. מחד גיסא, וכאמור, נדרש הנתבע לשם הגנתו להסתמך על מסמכים בני שלושה עשורים, שאיתורם ושחזורם מוטל בספק. זאת על בסיס תביעה אותה הגישו התובעים 33 שנים לאחר ההתרחשות המרכזית בגרסתם. מאידך גיסא, ושעלה בידי הנתבע להציג סימוכין לטענתו, ביקשו התובעים למנוע את השימוש בהם. כך, למשל, בחקירתו הנגדית של הבן ד' על ידי ב"כ התובעים:

ש:	המסמכים היו מפוברקים שהוגשו.
ת:	חס ושלוש. איך את אומרת דבר כזה?
ש:	בקלות.
ת:	איך את אומרת דבר כזה?
עו"ד רון:	קודם כל תשיב עד הסוף.
כב' הש' מירז:	את עורכת דין. עוד לא בדקת אפילו.
עו"ד ארליך:	מרשי טוען שהוא לא חתום עליהם, מה אני לא יכולה להסתמך?
כב' הש' מירז:	עוד לא הראית לו אפילו.
עו"ד ארליך:	מרשי ראה אותם אתמול (תמ'-א', ע' 50, ש' 18).

64. מכל הטעמים האמורים מוצא בית המשפט שהתביעה לוקה בשיהוי משמעותי, בן עשרות שנים. במהלך השנים בהן התובעים לא עמדו על תביעתם, מצבת המניות השתנתה, והנתבע אינו בעל המניות היחיד בחברה. הנתבע הסתמך על העברת המניות לידי, ואלה הועברו בחלקן לרעייתו, ולימים לילדיו. הנתבע ורעייתו אף שינו מצבם לרעה, העמידו עצמם בסיכון וממשו נכסים אישיים לטובת החברה. השיהוי נתן אותותיו עוד, כמצופה, על הנפשות הפועלות, לרבות על העדים מטעם התובעים, ועל התובע עצמו, שפרטים משמעותיים ומרכזיים בגרסת התובעים, פרחו מזיכרונם. חרף אחריות התובעים לשיהוי, בקשו מהנתבע להתגונן מפני התביעה כשידו האחת קשורה מאחורי גבו ועשו כל שאל ידם על מנת שמסמכים שעלה בידי הנתבע להמציא מהתקופה הרלוונטית, לא יעלו על שולחנו של בית המשפט, ובתוך כך השתמשו בטענת הזיוף כקרדוס לחפור בו.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

65. בית המשפט מוצא לנכון לציין עוד שבמהלך השנים, הלך לעולמו האח המנוח. האח המנוח העביר את מניותיו בחברה ללא תמורה לידי הנתבע, באותו מעמד בו עשה כן התובע. קשה לחלוק על כך שיכול היה לשפוך אור רב על טענות התובעים, טענת הנאמנות, ועל מעמד העברת המניות וכוונת הצדדים. השיהוי רב השנים בו לוקה התביעה משתקף גם בנסיבות מצערות אלה, בהן עד מרכזי הלך לעולמו במהלך השיהוי הרב בו נוקט תובע.

66. על בסיס הנקוב לעיל, ומבלי לגרוע מהקביעה שהתביעה התיישנה, מוצא בית המשפט שדין התביעה להידחות על הסף מפאת שיהוי בלתי מתקבל על הדעת.

דחיית התביעה מתוקף השתק שיפוטי

67. בולטת בענייננו העובדה, אליה התובעים אינם מתכחשים, שבעוד שבהליך זה התובע עומד על היותו בעל מניות המוחזקות על ידי הנתבע מתוקף הסכם נאמנות, הרי שבמסגרת ההליכים המשפטיים בין התובעים, עמד התובע בתוקף על כך שאינו בעל מניות בחברה, ושמןיותיו הועברו לנתבע על רקע מצבה הכלכלי הקשה של החברה. בנסיבות אלו עולה מאליה טענת ההשתק השיפוטי, שעה שהתובע העלה בפניו שתי ערכאות, שתי טענות הסותרות זו את זו באופן מובהק. דוקטרינה זו עוצבה על ידי בית המשפט העליון, שנתן בה סימנים:

"הטענה בדבר השתק שיפוטי יכולה להתעורר מקום בו אחד מבעלי הדין מעלה טענות עובדתיות או משפטיות סותרות באותו הליך עצמו או בשני הליכים שונים [...] התכלית שמאחורי ההשתק השיפוטי היא למנוע פגיעה בטוהר ההליך השיפוטי ובאמון הציבור במערכת המשפט וכן להניא מפני ניצולם לרעה של בתי המשפט [...] בעוד שתורת ההשתק מכוח מצג מתמקדת בצדדים ובמערכת היחסים ביניהם, הרי הדגש בהשתק השיפוטי הינו על היחס בין בעל הדין לבין בית המשפט. מכך אף נובע שתחולתו של ההשתק השיפוטי אינה מוגבלת למצב דברים בו מדובר באותם מתדיינים בהליך הראשון ובהליך המאוחר [...] ואף אין דרישה שהצד האחר שינה את מצבו לרעה [...] זאת ועוד, טענה בדבר השתק שיפוטי יכולה לעלות בלא קשר לנושא המשפטי המהותי העומד על הפרק" (רע"א 4224/04 בית ששון בע"מ נ' שיכון עובדים והשקעות בע"מ, "נבו", מיום 8.3.05).

68. לימים, נקבע בפסיקה שלשם קיומו של השתק שיפוטי, אין לעמוד על תנאי של קבלת הטענה הסותרת בהליך המוקדם יותר (ר' שם), ואפשר להסתפק בכך שלבעל דין צמחה "טובת הנאה" מהעלאת הטענה הסותרת בהליך קודם (ר' עמ"ש (ב"ש) 5260-02-18 ג.א.צ נ' י.צ, "נבו", מיום 26.6.2018; וגם ת"א (ת"א) 25367-12-13 א.מ. יוקה בע"מ נ' ולנטין יודשקין אינטרנשיונל לימיטד, "נבו", מיום 25.6.14).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

69. נשוב בתמצית על הצהרות התובע במסגרת ההליכים מול התובעת, מהן הבאנו ברישא לפסק הדין. הנתבע הפנה לכתב ההגנה מטעם התובע לתביעת המזונות מצד התובעת, בו ציין שוויתר על מניות החברה שהיו ברשותו, לדבריו, "עקב כך שהחברה נתונה בקשיים רבים ומונה כונס נכסים. נגד החברה תלויות תביעות כספיות [...] חובות במס הכנסה וביטוח לאומי [...] הנתבע שכיר בחברה ומקבל משכורת כמפורט בתלושי המשכורת". עוד הפנו התובעים לתצהיר התובע מיום 21.5.1986, שם ציין ש"אני נאלץ ללוות כספים מקרובי משפחתי, אולם גם מצבם הכלכלי אינו מאפשר להם לתמוך בי הואיל ונגד העסק של אחי בו אני עובד תלויות ועומדות תביעות במאות אלפי דולרים והרכוש של החברה ושל אחי מעוקל". התובעים הפנו עוד לדברי בא-כוח התובע דאז במהלך דיון ביום 27.11.1986, על כך ש"הנתבע אינו בעל מניות".

70. התובע אינו מכחיש את טענותיו בעבר, אך למרבה הנוחות תלה בתצהירו את האשמה בנתבע דווקא, על "שלחץ עלי ושכנע אותי להעביר את המניות בנאמנות". טענה זו אינה נהירה, ותשובותיו של התובע בחקירה הנגדית לא הניחו את הדעת, בלשון המעטה, ועוררו חוסר מהימנות. להלן תשובת התובע נוכח העובדה שבטופס הרצאת הפרטים שצירף לכתבי הטענות בהליכים מול התובעת, לא ציין שהוא בעל מניות בחברה, או את עניין הנאמנות:

עו"ד רון: אוקיי, אז למה בסעיף 10 כתוב שאין לך שום רכוש? אם יש לך מניות בנאמנות, למה אתה כותב ומצהיר לבית משפט שאין לך רכוש?
התובע: זה הנחיות של [הנתבע] אחי היה.
ש: אז זאת אומרת שיקרת בגלל ש[הנתבע] אמר לך, זאת אומרת ש,
ת: אני הייתי במצב לא טוב אז והוא הנחה אותי וכל מה שאמר לי תעשה ככה ותעשה ככה ועשיתי, ולא מרצוני, לא מרצוני עשיתי את הדברים האלה.
ש: זאת אומרת שיקרת, רק לא מרצונך.
ת: כן.
ש: אולי גם כאן אתה משקר ולא מרצונך?
ת: אני לא משקר. אני מספיק התבגרתי בשביל לא לשקר (תמ' ב', ע' 48, ש' 31).

וכך בהמשך הדברים:

ש: טוב, אז אתה למעשה, בוא נגיע למסקנה שאתה מודה וטוען שאתה נתת תצהירים שקריים לבית משפט לענייני משפחה בתיק הגירושין, חתמת על העברת מניות שקרית ללא תמורה, עם תאריך מזויף ואפשרת שזה יוגש לרשם החברות, העיקר לרמות את אשתך? זה נכון?
ת: זה ההוראה הייתה של [הנתבע], זה הייתה ההוראה של [הנתבע].

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

- 1 ש: אני שואל רק אם זה נכון או לא נכון.
 2 ת: כן.
 3 ש: כן. זאת אומרת אתה משקר לפי הוראות שנותנים לך. אתה לא אחראי
 4 למעשיך.
 5 ת: בזמן הזה היה המצב אצלי בשפל. בשפל שהייתי בזמן הגירושים, אז הוא
 6 עשה מה שהוא רוצה [הנתבע].
 7 עו"ד תרזי שוורץ: ולכן שקרת?
 8 עו"ד רון: ובגלל זה אתה שקרת?
 9 ת: מה?
 10 עו"ד רון: בגלל זה שקרת?
 11 ת: לא, הוא שיקר בשבילי למעשה (שם, ע' 50, ש' 9).
 12
 13 71. יש להוסיף לעניין זה, שנמנע מבית המשפט לקבוע ממצא לגבי טובת ההנאה שצמחה לתובע מטענה זו,
 14 ויש להעמיד עובדה זו לחובת התובעים. לפי טענתם, אין בידיהם את החומר מההליכים המשפטיים
 15 ביניהם, וגם את ההסכם אליו הגיעו ושאושר בבית המשפט המחוזי, ושמותב זה לא יזכה לראות – לפי
 16 שיטתם. אפשר רק להניח שעצם העובדה שלא נקבע שהתובעת זכאית לחלקה במניות התובע, או שוויון,
 17 היוותה לכאורה טובת הנאה לתובע.
 18
 19 72. אין בפי התובעים כל צידוק לעובדה שהנטען בכתב התביעה דגן עומד בסתירה תהומית לטענות התובע
 20 בהליכים מול התובעת.
 21
 22 73. בית המשפט אינו מקבל את טענת התובעים לפיה אין לייחס השתק שיפוטי לתובעת, הואיל והיתה
 23 לכאורה עקבית בטענותיה בהליכים מול התובע והן בהליכים דגן. התובע עצמו אינו מקבל טענה זו, הואיל
 24 ובהליכים ההדדיים בין התובעים, טענה התובעת לאלימות פיזית מצד התובע:
 25
 26 ש: [...] עכשיו תאמר לי, בתצהירים ש[התובעת] הגישה לתיק הגירושין היא טענה שאתה
 27 בן אדם אלים, הרבצת לה גם כשהיא הייתה בהריון, וגם מתארת כל מיני תקיפות
 28 שתקפת אותה במסעדת ז'אקו וכדומה. זה נכון או שזה שקרים?
 29 ת: שקרים
 30 ש: שקרים?
 31 ת: שקרים אמיתיים.
 32 ש: כלומר אשתך שיקרה גם בבית משפט.
 33 ת: כן, מותר לה לשקר. עורכי דין אומרים לשקר [...] עורכי דין אומרים איך לשקר בבית
 34 המשפט (תמ"ב', ע' 60, ש' 27).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

74. יש לציין עוד, למעלה מן הצורך, שבניגוד לטענות התובע במסגרת ההליכים מול התובעת, לפיהם העביר את מניותיו בחברה לידי הנתבע משום מצבה הכלכלי הקשה, במסגרת גרסתו הנוכחית ניכר שהתובע מבקש להמעט ממצבה הקשה של החברה במועדים הרלוונטיים. יתירה מכך, לשיטתו מצבה של החברה לא היה קשה "בכלל", ובית המשפט מינה כונס נכסים לרכוש החברה בגין חוב פעוט שסולק בקלות וכבדרך אגב. לא למותר להוסיף שאין כל בסיס לטענה זו, העומדת בניגוד גמור לעובדות המגובות בכתובים מטעם הנתבע – ויורחב בדבר בהמשך.

75. מכל הטעמים האמורים, מוצא בית המשפט שהתובע מושתק מלטעון את טענתו העיקרית והמרכזית בה אוחז בהליך זה, והיא שהעביר את מניותיו לידי הנתבע לשם אחזקתן בנאמנות עבורו, על רקע ההליכים בינו לבין התובעת – בהם כפר באופן מפורש ומובהק בטענה שהוא בעל מניות בחברה. כפועל יוצא מכך, דין התובענה, לכל הפחות, להימחק על הסף.

מחיקת התובענה על הסף מפאת העדר עילה

המניעים לכריתת הסכם הנאמנות הנטען ותנאיו

76. בית המשפט שוכנע שדין התובענה להימחק על הסף, אף מפאת העדר עילה. בית המשפט ביסס באריכות לאורך פסק הדין, את הכרעתו לדחות את התביעה על הסף, מפאת התיישנות, שיהוי והשתק שיפוטי. לכן לא יאריך בהקשר זה. נקודת המוצא לעילת התביעה נגד הנתבע היא קיומו של הסכם נאמנות שלטענת התובע נערך בעל-פה בינו לבין הנתבע. אין מחלוקת שאין בידי התובע כל מסמך, והוא אינו מצביע על קיומו של מסמך או רישום כלשהו, שיש בהם לתמוך בטענתו להסכם נאמנות.

77. מתוך נקודת מוצא זו, מוכן בית המשפט להניח לשם הדיון, שהסכם הנאמנות הנטען יכול היה להכרת בעל-פה, ושבענייננו לא קיימת חובה הנקובה בדין לעריכת הסכם הנאמנות בכתב. הנחה זו מתיישבת, כעקרון, עם עמדתה של הפסיקה.

78. סעיף 2 לחוק הנאמנות, תשל"ט-1979 (להלן – "חוק הנאמנות"), מורנו ש"נאמנות נוצרת על פי חוק, על פי חוזה עם נאמן או על פי כתב הקדש". הפסיקה מצאה שאין ללמוד מהוראה זו קיומה של חובת כתב כלפי הסכם נאמנות (ר' בע"מ 7033/15 פלוני נ' פלוני, "נבו" מיום 1.9.16), ובהעדר הוראה מיוחדת או מרשם בעל זיקה לנכס מושא הנאמנות, נמצא ש"אין דרך פורמלית ליצור נאמנות [...] מתוך כך אין הכרח שחוזה הנאמנות יעשה בכתב ואפשר שיעשה בעל פה, בהתנהגות ועוד, כמו כל חוזה אחר [...] כך הוכרה בפסיקה האפשרות להיווצרות 'נאמנות משתמעת', הנוצרת מכוח כוונת הצדדים ונלמדת מהתנהגותם ומפעולותיהם" (תמ"ש (י-ם) 41842-11-16 א. ש נ' מ. ו, "נבו", מיום 15.8.18).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

79. מנגד, ועל אף ההכרה הנדיבה בדרכים לכריתת חוזה נאמנות, אין בכך ללמד שאין נפקות לעובדה שהסכם נאמנות נטען אינו נתמך בהסכם בכתב, או בראיות בכתב. ההיפך הוא הנכון:

"עם זאת, להעדר הסכם בכתב, כמו גם להעדר רישום בפנקס המתנהל על פי דין, השלכות ראייתיות, כך שעל הטוען לקיומו של הסכם נאמנות, להוכיחו בעדויות הצדדים לו ובראיות אחרות" (תמ"ש (ת"א) 54911-01-11 י' ס' נ' א' ס', "נבו", מיום 28.3.13; וגם ה"פ (מרכז) 30380-04-10 אוטיליה קרפ נ' יעקב קרפ, 28.6.11); "הנטל להוכיח נאמנות מוטל על הטוען, והנטל על הטוען לנאמנות בעל פה גדול עוד יותר" (ע"א 7395/17 מרק כהן נ' רשות המיסים, 21.2.19).

80. על אף שטענות הצדדים נשמעו במסגרת טענות הסף, עלה בידי של בית המשפט לשמוע את עדותם של שני הצדדים להסכם הנטען, ואת מיטב עדיהם, ובתוך כך להתרשם באופן בלתי אמצעי מגרסתו של התובע. המסקנה המתבקשת היא שאין בידי התובע ראיות, אף לא ראיות לכאורה, לקיומו של הסכם נאמנות בענייננו. **יש לקבוע עוד שבנסיבות העניין לא יהיה בבירור התובענה לגופה על מנת להצמיח ראיות יש מאין לקיומו של הסכם נאמנות בעל-פה או לקיומם של יחסי נאמן-נהנה.**

81. טענות התובעים לקיומו של הסכם נאמנות בעל-פה, כמו גם שלל הטענות מצד עדיהם, הן בבחינת **טענות בעל-פה העומדת בניגוד לראיות בכתב**, העומדות בסתירה מובהקת לטענות התובעים.

82. כמי שמבקש לבסס את טענותיו להסכם נאמנות על הסכמה בעל-פה, עדותו וגרסתו של התובע הותירה רושם שלילי ולא הקרינה מהימנות. יתירה מכך, גרסתו של התובע השתנתה תדירות והתפתחה תוך כדי חקירה, עד שנדדה למחוזות רחוקים שאינם מתיישבים עם השכל הישר ועד כדי סתירה מוחלטת בין גרסאותיו השונות של התובע. **בית המשפט מוצא שכשלים ופגמים אלה השזורים לאורך טענות התובעים אינם ניתנים לריפוי על דרך בירור התובענה לגופה.**

83. לכתחילה לקתה גרסתו של התובע בהעדר פירוט עובדתי לגבי ההסכמה הנטענת, מהותה, פרטיה ומטרותיה. בתצהירו, בשמו ובשם התובעת, הסתפק התובע בטענה שלבקשת הנתבע, מסר בידי את מניותיו על מנת להגן עליהן מפני התובעת ועל רקע סכסוך הגירושין בין התובעים. **"עד לאחרונה"** לדבריו, התקיים הסכם הנאמנות **"בהתאם למוסכם"**, והנתבע העביר לו כספים **"לצרכי השונים"** לדבריו. זאת, **"על חשבון"** המניות שהחזיק בנאמנות. מדובר בתיאור כללי ביותר. התובע אינו עומד בתצהירו, ולא בכדי, **על השאלה עד מתי אמור היה הנתבע להחזיק עבורו את המניות**, בהינתן שהמטרה המוצהרת היתה להימנע מסיכון המניות במסגרת סכסוך הגירושין. התובע מוסיף בתצהירו ששוכנע על ידי הנתבע שמוטב שיוסיף להחזיק במניות **"למרות שלא נפרדתי מהמשיבה"** (כך במקור). משתמע מכך, שמכללא טוען התובע שההסכמה המקורית היתה **שהמניות יוחזקו בנאמנות עד תום הסכסוך עם התובעת.**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

84. בחקירתה הנגדית, עמד התובע בין היתר גם על גרסה זו, אך העמיד עוד רבות אחרות. מחד גיסא התובע טען, בלהט, שהוסכם בינו לבין הנתבע שהמניות יוחזקו בידי הנתבע עד שהתובע יתגרש, או "עד שהכל יסתדר" לדבריו, ואף הסביר את הרציונל שבבסיס הסכמה זו:

ת: הוא לא רצה אותה בחברה עקב הסכסוך גירושין שלנו הוא לא רצה אותה בחברה. אז הוא ביקש שאני אעביר לו את המניות זמני עד שהכל יסתדר, עד שנתגרש, ככה הוא אמר.
כב' הש' מירז: עד שהכל יסתדר. ומתי הכל יסתדר?
ת: כן.
כב' הש' מירז: מתי יסתדר? באיזה שנה?
ת: אנחנו חיים עד היום ביחד.
כב' הש' מירז: באיזה שנה יסתדר? ההסכם הזה שעשיתם?
ת: עד היום הוא לא סובל אותה, הוא לא ביקר אותה אפילו פעם אחת הוא לא ביקר אותה (תמ-ב', ע' 43, ש' 13).

85. עוד ציין התובע ש"כן, והוא רצה שזה יהיה ברשותו עד שאני אסיים את ההליכים, עד שאני יתגרש מאשתי או אסיים את ההליכים, וככה זה נמשך, זה הכל" (שם, ע' 61, ש' 22); ובמקום אחר – "כן. הוא אמר שאתה תתגרש קודם, תקבל אני לא רוצה שאשתך תיקח. הוא לא רצה שאשתי תיקח לי את הכסף" (ע' 37, ש' 31)

86. כבודה של גרסה זו במקומו מונח, אלא שבאותה נשימה העלה התובע גרסה סותרת, ולפיה, למעשה, הוסכם שהמניות יוחזקו בידי הנתבע ללא הגבלת זמן – ככל שירד בית המשפט לסוף דעתו:

ש: עם מי יש לך הסכם?
ת: עם הנתבע.
ש: איזה הסכם יש לך?
ת: יש לי הסכם בעל פה איתו.
ש: אה הסכם בעל פה?
כב' הש' מירז: שמה?
ת: שכל מה שאני זקוק הוא ידאג לי. לכל מחסוריי הוא ידאג.
כב' הש' מירז: לכל החיים?
ת: עד שהוא יחזיר את המניות.
כב' הש' מירז: מה עוד פירוט ההסכם?
ת: איך?

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

1 כב' הש' מירז: תדרוש מיליונים זה בסדר? היה מוגבל בזמן? מוגבל בסכום? מה
2 ההסכם?
3 ת: לא, זה לא היה מוגבל בזמן כי הוא כל פעם שהייתה דרישה דברתי
4 איתו על הנושא, אל תדאג, אני אחזיר לך.
5 כב' הש' מירז: זה לא מה ששאלתי.
6 ת: אם אתה תתגרש,
7 כב' הש' מירז: זה לא מה ששאלתי אדוני. שאלתי היה מוגבל בזמן? היה מוגבל
8 בסכום? היה מוגבל במועדים? מה היה ההסכם?
9 ת: לא היה מוגבל בזמן.
10 כב' הש' מירז: אתה תבקש מיליונים והיא ייתן?
11 ת: כן. הוא אמר שאתה תתגרש קודם, תקבל אני לא רוצה שאשתך
12 תיקח. הוא לא רצה שאשתי תיקח לי את הכסף
13 כב' הש' מירז: זה לא מה ששאלתי אדוני.
14 ת: הוא לא רצה שהיא תהיה מעורבת בחברה.
15 כב' הש' מירז: פעם אחרונה שאני שואלת. מה היו תנאי ההסכם? הגבלת זמן?
16 הגבלת סכום? מתי? כל ימי חייך? מה?
17 ת: לא הייתה הגבלת זמן ולא סכום.
18 כב' הש' מירז: זאת אומרת לפי דבריך מתי שהיית מבקש הוא היה צריך לתת לך.
19 ת: כן.
20 כב' הש' מירז: ולא משנה כמה.
21 ת: כן.
22 כב' הש' מירז: אוקיי, בסדר.
23 ת: והוא נתן לי סכומים לא מבוטלים (תמ'-ב', ע' 37, ש' 20).
24

25 87. גרסה זו אינה עומדת בסתירה רק לגרסת התובע עצמו, כי אם בסתירה גם לגרסת העדים מטעמו. העד
26 מר ע' העיד שאינו יודע לחדש דבר ביחס להסכם הנאמנות, אך הוסיף "אני לא מתערב בזה ואין לי מושג
27 עם העברת המניות. אני יודע שהיה מצב שהם רצו להעביר את המניות מהר לפני שהוא יתגרש. כאילו,
28 עשו את זה כאילו לפני זה. להעביר את המניות שלא תקבל שום דבר" (ע' 68, ש' 24). גם על נסיבות
29 סכסוך הגירושין בין התובעים הוא אינו יודע דבר ולדבריו "לא מעניין אותי" (ע' 70, ש' 19).
30

31 88. העד ציין עוד, לטובת התובע כביכול, ש"אני ביקשתי כמה פעמים במהלך השנים כשהיו הקונפליקט
32 ביניהם להחזיר לו את המניות. כי הבן אדם התלונן כל פעם שלא מחזירים לו את המניות" (ע' 66, ש'
33 34). טענה זו עומדת בסתירה לטענת התובע לפיה ההסכם נמשך ללא הגבלת זמן, והיה על הנתבע להיענות
לכל בקשה של התובע, בכל סכום ובכל זמן.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

89. גם גרסת האחות של התובע, גב' ש', עליה התובעים משליכים יהבם כעדות בעלת משקל, סתרה את גרסת התובע (אחת מהן) לפיה הסכם הנאמנות לא הוגבל בזמן. זה המקום לציין שבית המשפט התרשם באופן שלילי גם מעדותה של האחות, אותה מצא מתחמקת ומיועדת לצרכי משפט, עדות שלא הובאה על בסיס זיכרון של האחות, כי אם על בסיס גרסה שהושמה בפיה. תשובות העדה לשאלות בית המשפט לא הניחו את הדעת, לא עוררו מהימנות, וכאמור עומדות בסתירה לגרסת התובע:
- כב' הש' מירז: את יכולה להסביר לי מה היו תנאי העברת המניות בנאמנות?
ת: העניין של העברת המניות בנאמנות היו כך, בגלל העניין של המשפט של אשתו,
ש: לא זה מה ששאלתי, מה היו התנאים? מתי הוא היה אמור להחזיר לו?
ת: אחרי שנה? אחרי 20 שנה? אחרי?
ש: הוא הבטיח לו שהוא יחזיר לו.
ש: מתי?
ת: אני לא יודעת.
ש: מה עוד היו התנאים?
ת: שכשהוא יסיים עם אשתו את כל העניינים הוא יחזיר לו.
ש: מתי הוא סיים עם אשתו?
ת: הוא לא סיים, הוא חי איתה.
ש: אז מה זאת אומרת יסיים עם אשתו?
ת: את הסכסוך.
ש: יסיים את הסכסוך, הוא סיים את הסכסוך?
ת: כן.
ש: אז החזירו לו את המניות?
ת: לא החזירו לו.
ש: אז לפני כמה זמן זה היה?
ת: שמה? שהוא היה צריך להחזיר?
ש: לא, שהסתיים הסכסוך.
ת: הסתיים אבל הוא הבטיח, הוא לא החזיר.
ש: מתי זה היה? לפני כמה שנים?
ת: לא זוכרת,
ש: 10 שנים? 20 שנה? שנה?
ת: אני לא זוכרת במדויק (תמ'ב', ע' 21, ש' 21).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

90. גם בעלה של האחות, מר מ', העיד שיעץ לתובע למסור את מניותיו לנתבע בנאמנות "שיותר כדי לו בזמן שאשתו הגישה את התביעה, שהיה לו בעיות, שלא תיקח לו חלק מהמניות שלו, ושהיה לו אחר כך בעיות ושהוא יישאר בלי כלום" (תמ"ב', ע' 29, ש' 11).

91. מן הדין לקבוע אפוא, שהתובע לא העמיד גרסה של ממש שיהיה בה לתת סימנים בהסכם הנתבע, שניכרת לפי הטענה בעל-פה, ואף לא להעמיד את עקרונותיו הבסיסיים ביותר. במישור זה של אפיונו ומטרותיו של ההסכם, התובע העמיד גרסאות הסותרות זו את זו ואת גרסאות העדים מטעמו. נפנה אפוא לנסיבות החיצוניות להסכם, שמלמדות לטענת התובעים על קיומו של הסכם.

הנסיבות החיצוניות לטענת הסכם הנאמנות

התשלומים הנתבעים מן הנתבע לידי התובע

92. בית המשפט מוצא טענה זו בלתי מגובשת, עוד בגרסתה המקורית, ומתקשה לרדת לסוף טענת התובע, לפיה הוסכם בינו לבין הנתבע, שהאחרון ישלם לידי כספים "לצרכי השונים". מתבקש מאליהו שהתובע ידרוש, ויקבל, כספים ששיעורם הוא בעל זיקה לשווי המניות. שעה שאין מחלוקת שהחברה חילקה מאז העברת המניות דיבידנדים בשיעור 40 מיליון ₪, גרסת התובעים נוגדת את השכל הישר, ולא ברור על שום מה הסתפק התובע בקבלת כספים לפי צרכיו, לטענתו, בהיקף כספים פעוט וזניח לעומת הרווחים שקצרו הנתבע ובעלי המניות האחרים. חרף משקלה הרב של טענה זו, שיש בכוחה לבסס לשיטת התובעים קיומו של הסכם נאמנות כביכול, התובע לא נקב בתצהירו, אף לא בסכום קונקרטי אחד שקיבל לדבריו "על חשבון המניות" והסתפק בטענות כלליות, ללא ציון מועדים, על קבלת כספים לשם שיפוץ, נסיעה ל[חוו"ל], לימודים גבוהים לבתם של התובעים, מתן רכב לתובעת, וכיוצ"ב (מבלי שצירף בדל ראיה לטענות אלה). למען הסר הספק, התובע, והתובע בלבד, הוא בעל השליטה המלאה והבלעדית על כל ראיה שיש בה לחזק את טענותיו, ואף על פי כן התובע אף לא התיימר לתמוך את טענותיו אלו בראיות, או בסימוכין כלשהם.

93. בחקירתו הנגדית, העלה התובע לראשונה את הטענה, שכל התשלומים להם זכה, עד האחרון שבהם, התבצעו במזומן. בכך הלכה למעשה מאשר התובע שאין בידיו אף לא בדל ראיה לקבלת כספים, כל שכן היקפם. טענת מזומן אינה טענת פלא שפוטרת את הטוען לה מעמידה בנטל השכנוע והבאת הראיות. גם בהקשר זה, תשובותיו של התובע בחקירתו הקרינו חוסר מהימנות והולידו שלל גרסאות משתנות ומפותלות תוך כדי התקדמות החקירה. דו-השיח הבא מאפיין את חוסר המהימנות העולה מתשובות התובע:

עו"ד רון: אתה יכול לפרט לנו איזה סכומים לא מבוטלים הוא נתן לך ומתי?

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תנ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

- 1 ת: הוא נתן לי את זה בכסף מזומן. רוב הכסף היה מזומן.
- 2 ש: כסף מזומן, אתה יכול לספר לנו איזה סכומים?
- 3 ת: של אלפי דולרים בעיקר, אלפי דולרים,
- 4 ש: כמה?
- 5 ת: כמה?
- 6 ש: אלפיים זה אלפי דולרים ויש 50 אלף דולר.
- 7 ת: לא 2000, לא פחות מ-5000, 6000 דולר.
- 8 כב' הש' מירז: מה, כל חודש?
- 9 ת: מה?
- 10 כב' הש' מירז: כל חודש? כל שנה?
- 11 ת: כל חודשיים, משהו כזה. לפעמים פחות, לפעמים יותר. לא הייתי
- 12 מסתכל על,
- 13 כב' הש' מירז: על מה לא הייתי מסתכל?
- 14 ת: לא הייתי מסתכל על זה שהוא היה נותן פחות שקל, אלף פחות יותר,
- 15 לפחות. תמיד היה (תמ' ב', ע' 38, ש' 6).
- 16
- 17 94. עלה עוד מחקירת התובע, שכל הסכומים בהם נקב כלאחר יד בחקירתו, מבוססים על זכרונו בלבד.
- 18 למרבה הנוחות, היה זה לטענתו הנתבע שביקש ממנו, שלא לומר פקד עליו, שלא לנהל רישום של
- 19 הכספים:
- 20
- 21 ש: בוא נשאל ככה, בממוצע, כמה כסף בשנה באלפי דולרים [הנתבע] נתן לך?
- 22 ת: עשרות אלפי דולרים.
- 23 ש: כל שנה?
- 24 ת: כן.
- 25 כב' הש' מירז: אדוני תנקוב בסכום. למה הכל כללי כזה?
- 26 ת: כי אני לא רשמתי, הוא אמר לי אל תרשום את זה בינתיים.
- 27 כב' הש' מירז: אז במשך 35 שנה הוא נתן לך כסף? ואתה לא יודע כמה?
- 28 ת: כן. אז אני אומר סכומים גדולים. סכומים גדולים, הרי הבת שלי גם
- 29 טיילה בעולם מגיל 16 (שם, ע' 38, ש' 34).
- 30
- 31 ובהמשך:
- 32
- 33 ת: גם נתן לי סכומים, גם כשנסעתי לפני כן, כשהייתי פה גם בעבודה,
- 34 כב' הש' מירז: 2016 כמה?

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

ת: לא זוכר בדיוק אבל הוא נתן לי סכומים גם גדולים.
 כב' הש' מירז: איזה סכום?
 ת: גם בדולרים, ביורו.
 כב' הש' מירז: אפשר להגיע לאיזה סכום?
 ת: אני לא ריכזתי את הסכומים האלה.
 כב' הש' מירז: אתה לא יודע.
 ת: רוב הכסף גם בזבזתי, העברתי לבת שלי חלק, כי היא גרה ב[חו"ל]
 בשכירות (שם, ע' 39, ש' 16)

95. במשך דקות ארוכות ניסה בית המשפט בכל מאודו לחלץ מהתובע גרסה עקבית שתעורר אמון ויהיה בה להצביע על זיקה כלשהי בין קבלת הכספים הנטענים לבין הנאמנות הנטענת, אך לשווא:

כב' הש' מירז: אני שאלתי אותך אדוני, כל הסיפורים, הכל מלא סיפורים, אבל כשאנחנו באים לקבוע דברים צריך עובדות, אז אני שואלת אותך שנה מסוימת אמרת 30 אלף פלוס 5000, שנה לפני לכן כמה?
 ת: גם אותם סכומים.
 כב' הש' מירז: אותם סכומים. ו-3 שנים לפני כן?
 ת: גם בערך אותם סכומים (שם, ע' 39, ש' 36).

אך מאידך גיסא, ומיד אחר כך משיב התובע:

עו"ד רון: זאת אומרת מה שהסברת עכשיו לבית המשפט אתה פלוס מינוס קבלת בשנה מ[הנתבע] כ-50 אלף שקל במזומן, נכון?
 ת: יותר.
 ש: 30 אלף שקל ועוד 5 אלף דולר 50 אלף שקל בערך.
 ת: זה לא היה 50, זה גם בעבודה שהייתי בעבודה הייתי מקבל, זה לא שייך (שם, ע' 40, ש' 10).

96. עם כל הרצון הטוב שיעלה בידי בית המשפט לגייס, גרסתו של התובע אינה יכולה להוות ראיה לטענותיו או לבסס עילה כלפי הנתבע, ואף לא להקים זיקה בין כספים שהועברו לתובע לבין הסכם הנאמנות הנטען.

97. יובהר שהנתבע אינו חולק על הטענה שמעת לעת סייע לתובע ונתן בידיו סכומי כסף פעוטים-יחסית, לבקשתו. יתירה מכך, אין מחלוקת שהתובע זכה לקבל כספים מהחברה, שהענקתם נרשמה כדין בספרי החברה ובכרטסת העובד (כספים אותם החברה תובעת מהנתבע בסדר דין מקוצר, בהליך שמתקיים

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

בבית משפט השלום בחיפה). אלא שכאמור, התובע לא הצביע על אות כלשהו שיקשור בין כספים אלה לבין הנאמנות הנטענת.

98. בית המשפט מצא את גרסתו של התובע בהקשר זה מהימנה, מתיישבת עם מסמכי החברה שהוצגו (כרטסת הנהלת החשבון הנוגעת לתובע), ומתיישבת עוד עם העדויות האחרות. מקל וחומר שיש להעדיפה על גרסתו של התובע. נביאה בתמצית:

ת: אני לאחי נתתי כסף, אלפי שקלים בודדים כשהוא התבכין לי שאין לו וקשה לו. מעבר לאלפי שקלים הבודדים, כשהוא היה צריך כסף יותר במונחים של 10, 20, 30, 40 אלף הוא פנה ל[בן ד']. ש[הבן ד'] מנהל את החברה כבר 20 שנה.

ש: אתה לא מימנת ל[תובע] ולאשתו ולבת שלו נסיעות ל[חו"ל] וחזרה? [...]

ת: מאומה. אני לא מימנתי לו שום נסיעה.

ש: שום נסיעה?

ת: לא לו, לא לאשתו, לא לבת שלו.

ש: האם אתה, נכון שאתה מימנת את החתונה של הבת שלו ב-160 אלף שקל?

ת: אני לא מימנתי [...].

ש: האם נכון שכל חודש נתת ל[תובע] כסף לשימוש לצורך הצרכים שלו מכיוון ש-12 אלף שקל לא הספיקו לו למחייה?

ת: לא [...] (ע' 92, ש' 7).

עו"ד ארליך: האם נכון שאתה נתת ל[נתבע] 100 אלף שקל לצורך שיפוץ הבית שלו?

ת: לא (ע' 93, ש' 4).

ת: חוץ מאלפי שקלים בודדים שהוא התבכין לי שאין לו והוא זקוק לא נתתי לו. מי שנתן לו, מי שנתן ל[תובע] כספים יותר גדולים זה מי שניהל את החברה ב-20-15 שנה האחרונות.

כב' הש' מירז: נתת לו באופן קבוע כל חודש?

ת: לא.

כב' הש' מירז: אלא?

ת: מתי שהוא היה זקוק, הוא לא היה זקוק כל חודש. לא הייתה שום סיבה שאני אתן לו, כי הוא עבד וקיבל משכורת כל חודש (ע' 93, ש' 32).

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

99. עדות זו מתיישבת עם טענות הבן ד', שמשמש מנהל החברה מזה כ- 20 שנה, ולפיה הכספים אליהן מכוון התובע בגרסתו, ניתנו לתובע כהלוואות מהחברה, ולא כתשלומים מהנתבע אל התובע (תמ"א', ע' 31, ש' 32). לטענתו עוד:

זה לא תקופות ארוכות, [התובע] היה טס לבקר את הבת שלו אבל זה לא, הוא לא היה טס כל חודשיים. הוא היה טס בגלל שזה היה כרטיס יקר ול[תובע] לא היה כסף ואני נתתי לו הלוואות, הוא היה טס, הוא אמר לי גם. אני שואל אותו ' [...] למה אתה טס לחודש? אתה עובד בחברה בסך הכול, אתה עובד אצלי'. אז הוא אמר לי 'תשמע ד', הכרטיס נורא יקר, אני לא יכול להרשות לעצמי לטוס כל חודש או חודשיים לראות את הבת שלי' ובגלל זה הוא טס לתקופה של כחודש כל פעם. אבל זה לא היה כל חודש חודשיים, הוא טס פעם בשנה או פעם בשנתיים (תמ"א', ע' 33, ש' 25; וגם שם, ע' 34, ש' 33).

ובהמשך:

עו"ד ארליך: אתה טוען שכל הכספים שניתנו ל[תובע] נרשמו בכרטיסת? ת: בהחלט. הכספים שאני נתתי לו כולם רשומים בכרטיסת. הם ניתנו לו בצ'קים או בהעברה בנקאית (תמ"א', ע' 49, ש' 29).

100. בית המשפט מוצא עוד את גרסת רו"ח החברה כמהימנה, בכלל, ובהקשר זה בפרט, שעה שמדובר בתשלומים נטענים שבוצעו לפי הטענה לאחר שנכנס לתפקידו כרו"ח החברה. רו"ח החברה קשר גם הוא בין ההוצאות הנטענות מפי התובע (התובע לא עמד על סכומים קונקרטיים כאמור) לבין הרישומים בכרטיסת העובד שלו (תמ"א', ע' 8, ש' 18), ולדבריו עוד: "אני משיב. יש בכל חברה מסודרת, יש כרטיסת הנהלת חשבונות שכל משיכה ומשיכה ולא משנה מה סיבתה, האם זה הלוואה או מקדמה או כל תשלום אחר שניתן לעובד, הוא נרשם במערכת הספרים ואכן כאן נעשה" (שם, ע' 9, ש' 4).

101. למען הסר ספק, התובע לא זכה לקבל דיווידנדים מהחברה, על אף היותו בעל מניות נטען – אף שקיים ספק לגבי טענת התובע בהקשר זה, שכן לפי באת כוחו "רק שיירשם שאני לא אמרתי את זה שזה שקול הדיבידנדים, טענתו היא שהוא קיבל הרבה מאוד כספים ואנחנו כפי שאמרתי גם בבית הדין לעבודה לפני 4-5 ימים בלבד, אנחנו מכחישים את ההלוואות שמפורטות כאן בכרטיסת" (תמ"א', ע' 19, ש' 18). חרף הדברים, מטענות התובע אפשר להבין שלשיטתו דווקא כן זכה לדיווידנדים, אך לא הציג כל בסיס לטענה זו:

ש: בוא תסביר לי בבקשה איך דיווחת על הסכומים האלה לרשויות המס [...].

ת: מה אני צריך לדבר? הוא דיווח על המס [...].

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

ש: אז זאת אומרת הוא שילם מס הכנסה ונתן לך כסף נטו?

ת: כן [...].

ש: אתה מבין שאתה מקבל כסף על סמך טענה שיש לך נאמנות במניות זה הכנסה מהחברה, ואתה צריך לדווח על זה לרשויות המס, את זה אתה לא יודע? את זה אחותך מנהלת החשבונות לא ספרה לך?

ת: אבל הוא שילם מס. הוא אמר זה תמורת המניות, אני נותן לך כל הזמן. אל תדאג (תמ' - ב', ע' 40, ש' 20).

ת: מ-86. ממרץ 86 שהמניות הועברו אליו.

ש: הוא נתן לך כל שנה 50 אלף שקל?

ת: כן.

ש: אוקיי. ולא דיווחת עליהם לרשויות המס?

ת: הוא שילם מס עליהם (שם, ע' 41, ש' 19).

102. הנתבע והבן ד' העמידו גרסה מהימנה ועקבית בהקשר זה. לדברי הבן ד', "בחיים [התובע] לא קיבל שקל אחד דיבידנד. א' [האח המנוח, א"מ] בחיים לא קיבל דיבידנד. אני מדבר מדצמבר '85 ועד היום, הם לא קיבלו שקל אחד דיבידנד. דיבידנד זה משהו שצריך לרשום בספרים ולשלם עליו מס. [התובע] בחיים, מדצמבר '85 לא קיבל שקל אחד דיבידנד מהחברה (תמ' - א', ע' 55, ש' 17; ור' גם עדות הנתבע, שם, ע' 91, ש' 38).

103. מעבר לנקוב לעיל, ראוי לציין שטענת התובע לקבלת תשלומי מזומן מידי הנתבע, מתוקף מניותיו המוחזקות בנאמנות, היא נטולת כל היגיון כלכלי ומנוגדת לשכל הישר. התובע לא העמיד כל צידוק לעולה מגרסתו, לפיה הנתבע העדיף להוציא כסף חי מכיסו ולשלם לידי התובע סכומי עתק, לטענת התובע, שהתנהגו כדיוידנד, ולא לעשות שימוש בכספי החברה ובאורגני החברה על מנת להעביר בדרך המלך כספים למי שהוא לפי הנטען בעל מניות בחברה.

104. בכל הנוגע לתשלומים שביצעה החברה לידי התובע, יסתפק בית המשפט בדברים האמורים, שדי בהם לביסוס הקביעה שאין ביד התובע בדל ראיה שזכה לתשלומים מתוקף היותו בעל מניות או מתוקף הסכם נאמנות או הסכם אחר בינו לבין הנתבע. סיווגם של תשלומים אלה כהלוואות, או שמא תשלומים אחרים, נדונה בבית משפט השלום כאמור, ויתכן שאף בבית הדין לענייני עבודה, ואל לו לבית משפט זה להרחיב על שנאמר לעיל.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

טענת התובעים לקבלת רכב מהנתבע

105. בית המשפט לא מצא בסיס לטענה זו, על אף שהתובעים עסקו בה באריכות, ויעסוק בה בתמצית. לא למותר לציין שגם אם טענה זו היתה מוכחת, לא היה בה להתגבר על העובדה שאין כל הלימה בין שוויו של רכב, גם היוקרתי שבהם, לבין שווי המניות אותן החזיק הנתבע בנאמנות כביכול. לגופה של טענה, התובעים לא הניחו כל בסיס טענתי או ראייתי לטענתם לפיה קבלו מהנתבע רכב (במועד אותו לא ציינו), או שקיימת זיקה בין מתן הרכב לתובעת, לפי הטענה, לבין הסכם הנאמנות הנטען. בניגוד לתובעים, הבן ד', מנהל החברה, העמיד תמונה מפורטת, מדויקת ומהימנה בפניי בית המשפט. בקליפת אגוז, רכב החברה הישן שהיה בשימוש התובע, נמכר לידי בפרוטות, וניתן לו רכב חברה חדש לשימוש. אפשר לשער שהרכב הישן היה בשימוש התובעת – כך ותו לא. למען הסר ספק, ראוי להביא מדברי הבן ד' :

"לגבי הג'יפ של החברה, [התובע] קיבל, אבא שלי קנה לו ב-93' או 94' רכב משומש לעבודה. ג'יפ איסוזו טרופר והרכב מאוד התיישן ובשנת 2009 אני, [התובע] פנה אליי כל הזמן לתיקונים, כל הזמן האוטו היה גם בתיקונים. האוטו היה שווה בסביבות, אני לא זוכר 10 או 15 אלף שקל, זה אוטו ישן היה. ואז אני נתתי אותו ל[תובע], העברנו לו אותו. הוא קנה את האוטו ממני ב-3000 שקל, שהוא שילם אותם. הם הופקדו בחברה, יש את זה אפילו בטפסים של החברה. הוא שילם על האוטו 3000 שקל [...] האוטו הזה שימש את [התובע] עד היום שאני נתתי לו, שמכרתי לו את האוטו ב-3000 שקל וה-3000 האלה נרשמו בספרים של החברה. זה היה רכב עבודה, רכב חברה [...] זה רשום בספרים של החברה אפילו (תמ' - א', ע' 35, ש' 16; וגם ע' 31, ש' 25; וגם ע' 53, ש' 7).

106. גם הנתבע הכחיש נמרצות את הטענה שהתובעת קבלה רכב ממנו או מהחברה (תמ' - א', ע' 92, ש' 26). גם רו"ח החברה שלל בחקירתו את ההיתכנות שרכב חברה ניתן לתובעת על ידי החברה או הנתבע (שם, ע' 13, ש' 9; ע' 20, ש' 8).

107. יש לדחות אפוא את הטענה לפיה התובעת זכתה לקבל רכב מהחברה או הנתבע, או את הטענה לפיה היה בכך ביטוי או יישום של הסכם הנאמנות הנטען.

ממועד העברת המניות התובע לא ערב לחברה ולא ביצע פעולות בשמה

108. בית המשפט משוכנע מהעדויות שלפניו, שבתקופה בה היה התובע בעל מניות בחברה, הוא לקח חלק בהחלטות מרכזיות בחברה, ואף היה ערב, לצד אחיו, לחובות החברה. לאחר העברת המניות, התובע לא לקח כל חלק בניהול החברה או בקבלת החלטות – קטנות כגדולות. כמו כן, עם העברת המניות שוחרר התובע מערבותו, ומאז ועד היום לא השקיע בחברה ולא ערב לה. התובע אישר את הדברים :

ש: חתמת. אחרי שנת 86 גם חתמת על ערבויות בבנקים?

31 מתוך 41

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

1 ת: לא הייתי אמור לחתום.
2 ש: לא הייתי אמור. בוא תסביר לי למה?
3 ת: כי הוא לקח, העביר את המניות אליו שאשתי לא תרצה להיכנס לעניינים, הוא לא רצה
4 שהיא תהיה בחברה (תמ' ב', ע' 42, ש' 36).
5

6 109. עוד אישר התובע שממועד העברת המניות לא הוטלו שיעבודים על זכויותיו, והוא לא ביקש לקבל כל
7 דו"ח או מידע על מצב החברה אף לא פעם אחת במשך שלושה עשורים (שם, ע' 56), ולא היתה לו הרשאה
8 לקבל מידע בנקאי, כל שכן זכויות חתימה (שם, ע' 60). התובע אישר עוד שלא ישב בישיבות הנהלה או
9 דירקטוריון, אסיפת בעלים וכיוצ"ב (שם, ע' 58, ש' 1).
10

11 110. הבן ד' העיד ש"מהרגע ש[התובע] יצא מהחברה בדצמבר '85 [התובע] לא היה ערב לחברה בכלום. הוא
12 המשיך לגור באותו בית, לא מכרו לו את הבית. הוא המשיך לקבל, הוא קיבל משכורת מהחברה, הוא
13 המשיך לעבוד בתור שכיר בחברה אצל אבא שלי. [התובע] מעולם לא היה ערב על שום מסמך, לא
14 לבנקים ולא לאף חברה מסחרית. ואם יש לך תראי שהוא היה ערב לאיזשהו בבנק" (תמ' א', ע' 43, ש'
15 5).

16 "[...] [התובע] שוחרר. זה עובדה שהוא שוחרר. עד היום הוא גר בבית, ועובדה שאבא שלי ואימא שלי
17 מכרו את הבית וגם מכרו את הבית ברוחב [...] בשנת '88. היה תהליך ארוך לשקם את החברה (תמ' א',
18 ע' 46, ש' 1).
19

20 111. בהמשך ציין ש"עד דצמבר '85 [התובע] היה מעורב בהחלטות בעלות משמעות. אחרי דצמבר '85 [התובע]
21 לא החליט כלום. לא ישב בהנהלה, לא היה מנהל בחברה. הוציאו אותו מרשם החברות במנהלים, הוא
22 לא היה מנהל. לא היה לו שום החלטה בעלת משמעותית. [התובע] היה שכיר רגיל שקיבל משכורת
23 פשוטה ש[התובע] עבד במוסך והיה מטפל בצידוד והיה עובד כפיים בחברה. הוא היה עובד באחזקה
24 השוטפת של הכלים" (שם, ע' 50, ש' 37).
25

26 112. הנתבע ציין שלפני העברת המניות, שימש התובע כאחד ממנהלי החברה וש"במסגרת תפקידו כמנהל
27 החברה הוא קיבל החלטות [...] שקנינו את הבתים ברוחב [...] הוא היה שותף לקנייה. כל החלטה
28 שהייתה משמעותית, [התובע] היה שותף לה [...] כשקנינו רכב, החלטנו ביחד אז זה החלטה. כשקנינו
29 טרקטור והלכנו לבדוק אותו, הוא בדק והחלטנו ביחד" (תמ' א', ע' 81, ש' 29).
30

31 113. מנגד, ולאחר העברת המניות, "אחרי דצמבר '85 כשמונה כונס נכסים לחברה והוא, [התובע] והאח
32 המנוח] ברחו בעקבות החובות של החברה ולחצו עליי להעביר את המניות אליי. ואני הסכמתי [...]
33 הסכמתי לקחת את החברה מכיוון שאני האמנתי בחברה ואני זה ששילם לבנקים, אני זה שמכר את

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

1 הנכסים [...] אני מכרתי בית ברחוב [...], מכרתי ציוד, מכרתי בית ברחוב [...] ועשיתי הסדר עם בנק
2 הפועלים ואכן עמדתי גם בהסדר" (שם, ע' 80, ש' 14).

3
4 114. יש מקום להביא גם מדברי רו"ח החברה, שלדבריו, "אני רוצה להגיד שמי שחתם על ערבויות זה [הנתבע
5 ורעייתו] [...] כי בהתחלה [הרעיה] החזיקה רק אחוז אחד מהמניות. הועברו לה מניות נוספות על מנת
6 שהיא תהיה בעלת שליטה כדי שהיא תוכל גם לחתום ערבויות אישיות וגם כדי שישעבדו את הבית
7 הפרטי שלה" (תמ"א, ע' 20, ש' 34).

8
9 115. לדבריו עוד " [...] מעולם, כפי שטענתי בתצהירים שלי ו[התובע] נמצא פה, שיבוא ויגיד אם פעם אחת
10 אי פעם הוא שאל אותי מה קורה בחברה, אמר לי שיש לו איזה עניין בחברה. מעולם לא נאמר לי על ידי
11 [התובע] שהוא בכלל מעורב בענייני החברה [...] מעולם לא התערב בניהול החברה כלפיי. לא פנה אליי,
12 לא דיבר איתי, לא אמר לי מה קורה בחברה, לא התעניין בחברה. שום דבר. לא ייתכן ש-34 שנה הוא
13 לא ידבר איתי בכלל מה שקורה בחברה כשהוא יודע שאני הרואה חשבון של החברה" (תמ"א, ע' 16,
14 ש' 19).

סיכום ביניים

15
16
17 116. מתוך המקובץ עד כה, ביסס בית המשפט את הקביעה, שבהעדר הסכם בכתב בין הצדדים, אין בידי
18 התובעים ראיות שתתמוכנה, אף לא בדוחק, בעילת התובענה ובטענות התובעים שבטבורה. התובע לא
19 הציג גרסה עובדתית קונקרטית, עקבית ומפורטת על הנסיבות לכריתת הסכם הנאמנות, מטרותיו, תנאיו
20 וגבולותיו וסיפק שלל גרסאות חלופיות, שבחלקן סותרות זו את זו. **בירור התביעה לא ירפא מצב דברים**
21 **זה, שעלה מחקירתם הנגדית של התובע והנתבע ומהתרשמותו הבלתי אמצעית של בית המשפט.**

22
23 117. בנוסף, אין בידי התובע ראיות לקיומן של נסיבות חיצוניות שתצבענה על קיומו של הסכם נאמנות, או
24 לחילופין על יחסי נאמנות בין התובע לבין הנתבע. אין בידי התובעים ראיות לקבלת כספים מהנתבע או
25 לחילופין מהחברה, אותם אפשר לקשור למניות המוחזקות לפי הטענה ליחסי נאמנות. התובע לא ערך כל
26 רישום של הכספים שהתקבלו לפי הטענה על פני 33 שנים, אין בידו אף לא לשער כמה כספים קיבל "על
27 חשבון" המניות כביכול, אין בידו לבסס מכוח ראיות קבלת כספים כלשהם. גם בהנחה שהתובע יוכיח
28 באופן מלא את טענותיו לקבלת כספים עד הפרוטה האחרונה, אין בידו לבסס זיקה בין הכספים לבין
29 אחזקת המניות בנאמנות – כספים שבכל קנה מידה זעירים בשיעורם לעומת שווי המניות והדיווידנדים
30 שהחברה חילקה. אף אין בידי התובע לבסס בראיות את הטענה לפיה זכתה התובעת לרכב מהחברה, או
31 שמא מהנתבע, והתובע מאשר עוד שמאז העברת המניות לא קיבל כל החלטה בחברה, לא השתתף באף
32 ישיבה, לא השקיע, ערב או שיעבד לטובת החברה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

118. משזאת אמרנו, נפנה לראיות מטעם הנתבע, ולנסיבות ולעדויות התומכות בגרסתו.

הראיות מטעם הנתבע

119. לטענת התובע, על רקע קשיי החברה ומינוי כונס הנכסים, ביום 31.12.1985, העבירו התובע והאח המנוח את מניות החברה שבבעלותם לידי הנתבע, ללא תמורה. הוא היה מי שנטל את הסיכון, מכר את נכסיו האישיים ערב לחובותיה ופעל להבריא. לטענתו עוד באותו יום, 31.12.1985 העביר לאשתו מניה רגילה אחת, וביום 11.9.2002 העביר לרעייתו 249 מניות רגילות נוספות

120. לבקשה לסילוק על הסף, צירף הנתבע טבלת העברת והקצאת מניות מאשרת ע"י רשם החברות (נס' "2") המלמדת על העברת מניות התובע והאח המנוח לידי הנתבע ביום 31.12.1985, וכן על העברת מניה אחת, בו ביום, מהנתבע אל רעייתו. עוד צורפה בקשת בנק הפועלים בע"מ למינוי כונס נכסים נגד החברה בשנת 1985, וכן העתק החלטת בית המשפט המחוזי מיום 25.11.1985 (כחודש ימים לפני העברת המניות) על מינוי כונס נכסים לחברה (נס' "3"). בנוסף צורפו סימוכין מאת רשם החברות לרישום כינוס הנכסים כדין.

121. מסמך משמעותי שצירף הנתבע, הוא טופס "הודעה על העברת מניות" מהתובע אל הנתבע. הטופס נושא תאריך 31.12.1985 וכן את חותמת משרד המשפטים, כראיה לכך שהטופס הוגש כדין (נס' "4"). כמו כן צורף העתק טופס שהוגש כדין להעברת זכויות הניהול בחברה מהתובע והאח המנוח אל הנתבע.

122. בנוסף לכל אלה צירף הנתבע סימוכין להעברת המניות ממנו אל רעייתו בהתאם לטענותיו, שלל סימוכין לערבויות בהן נשאו הוא ורעייתו לטובת החברה וכלפי הבנקים, מסמכים רבים מהליך ההבראה של החברה, וכן מסמכים לעניין העברת מניות לילדי הנתבע.

123. ראיות אלה, סותרות בכתב מניה וביה את טענות התובעים. הן מחזקות את טענת הנתבע שבד בבד עם מינוי כונס הנכסים, ובסמיכות זמנים צרה, התובע והאח המנוח העבירו את מלוא מניותיהם לידי הנתבע, באופן גמור וסופי, ושהעברה זו דווחה ונרשמה כדין בפני הרשות המוסמכת. עצם העובדה שבד בבד עם העברת מניות התובע, הועברו לנתבע גם המניות האחרות המנוח, מחלישה מאוד את הזיקה שביקש התובע ליצור בין העברת המניות לבין ההליכים בינו לבין התובעת. מנגד, המסמכים מלמדים על זיקה אמיצה בין העברת המניות לבין המצב הכלכלי של החברה, מינוי כונס הנכסים והצורך לזכות במימון כנגד העמדת בטוחות – מסמכים המצדדים באופן עקבי עם גרסת הנתבע.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

124. בהקשר למצב החברה, מן הראוי להביא מתשובות רו"ח החברה בחקירתו, שהיו עקביות לעולה מתצהירו (סומן מב/1). בית המשפט מוצא את עדותו מהימנה, עקבית, אובייקטיבית ומקצועית. הוא תיאר "חובות אדירים למס הכנסה [...]. החברה הייתה חייבת, כולל עבירות פליליות של ניכויים לאי העברה למס הכנסה [...]. אני עברתי שבעת מדורי גיהנום עם [החברה] כשאני נכנסתי להיות רואה חשבון צעיר שם. החברה הייתה בקשיים שאותם קשיים, כל מי שיכול היה, היה בורח מהספינה הטובעת. ו[האח המנוח] אמר לי ' [...], אני מודה על היום שאני עזבתי את [החברה]'. אנשים לא רצו לשעבד את הבתים שלהם, המניות שהועברו ל[רעית הנתבע], הועברה לה מניה אחת ולאחר מכן הועברו לה מניות נוספות כדי שתהיה בעלת שליטה, כדי שהבית שלהם ב[...]. ישועבד לבנק ואם חס וחלילה יקרה משהו אז כן ייקחו לה את הבית כי תהיה גם בעלת שליטה בחברה, ואנחנו אז הלכנו לחפש כל יום בנק אחר כדי לרוץ לכל הבנקים שאפשריים" (תמ"א, ע' 14, ש' 24 ואילך; וגם שם, ע' 17, ש' 27; וגם שם, ע' 21, ש' 3).

125. גם הבן ד' העיד על הקשיים הכלכליים שחוותה משפחתו באמצע שנות ה-80 של המאה הקודמת (תמ"א, ע' 30, ש' 21; וגם שם, ע' 31, ש' 5; ע' 44, ש' 8). העד מר' ע' העיד ש"הייתי שם, כן. אז אני לא זוכר בשנים, היו לו שנים שהיה כונס נכסים ובאו לקחת את הכלים, ומצב קשה, אני זוכר" (ע' 69, ש' 10).

126. אין בדברים למצות את הראיות מטעם הנתבע. רו"ח החברה הגיש תצהיר משלים (סומן מב/2) ברשות בית המשפט, אליו צירף מסמכים שאיתר בין המסמכים שהותיר רו"ח החברה הקודם, רו"ח פ' בתחילת שנת 1986. החשוב מבין השניים הוא "פרטיכל ישיבת הנהלה" מיום 31.12.1985 – יום מילוי טפסי העברת המניות התובע והאח המנוח אל הנתבע. המסמך מתעד את ההחלטה על העברת המניות וחתום על ידי שלושת האחים, לרבות התובע. "תמצית הדיונים" נרשמה בזו הלשון:

"מאחר וקיימת אי-התאמה בין השותפים בדבר ניהול החברה וקשיים שעומדים עקב כך, ומאחר ו[האח המנוח והתובע] אינם מוכנים להיות אחראיים על חובות החברה באופן אישי הוחלט להעביר את המניות ומוחזקות ע"י [האח המנוח והתובע] ל[נתבע] (או למישהו אחר)".

127. לאחר עריכת ההצבעה בין שלושת האחים בעלי המניות צוין ש"ההנהלה מאשרת העברת המניות כדלקמן", לידי של הנתבע.

128. יש לקבוע שמסמך זה סותם את הגולל על גרסת התובע, ויש בו להוכיח את גרסת הנתבע מן המסד ועד הטפחות, ולפיה החברה נכנסה לקשיים עד כדי מינוי כונס נכסים שהעמיד את נכסי בעלי המניות. יתירה מכך, הבראת החברה דרשה מחויבות כלכלית ונטילת סיכונים אישיים מצד בעלי המניות, ולא פחות מכך

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

הקרבה ונחישות. בעוד הנתבע גילה נחישות ורצון להבריא את החברה, שני אחיו לא ראו עמו עין בעין, ובחרו למשוך ידם מעיסוק בחברה – ואין בכך רבב וזו זכותם המלאה.

129. ראיות אלה עומדות כנגד טענות התובע בעל-פה, והן סותרות את טענותיו בדבר הרקע להסכם הנתען, ואת טענת הנאמנות באופן ישיר. למען הסר ספק, עדויות העדים מטעם התובעים רחוקות מלסייע לתובעים בטענת הנאמנות.

130. העד מר ע' העיד:

ש: כן. אתה יודע ש[לתובע] אין מניות בחברה נכון?

ת: שאין לו מניות?

ש: כן.

ת: למה שלא? יש לו מניות.

ש: יש לו?

ת: בוודאי שיש לו.

ש: אז למה זה לא רשום?

ת: אני לא נכנס לדברים האלה שנכנס ביניהם, מה לי ולהם? אני לא נכנס לכל הקונפליקט

שהיה ביניהם, זה הכול. אבל לבדוק מה יש לו, מה אני שותף שלו? (תמ' א', ע' 64, ש' 22).

131. במקום אחר ציין, "אני ביקשתי כמה פעמים במהלך השנים כשהיו הקונפליקט ביניהם להחזיר לו את המניות. כי הבן אדם התלונן כל פעם שלא מחזירים לו את המניות. לא ביקשתי כספים, לא יודע כמה שווה המניות שלו" (ע' 66, ש' 33).

132. לאמור שכל ידיעה שיש לעד על הסכם הנאמנות, היא ידיעה מפי התובע בלבד. על הליך הגירושין בין התובעים העד אינו יודע דבר (ע' 70, ש' 19); כמו גם על הכספים שהתובע קיבל לטענתו (ע' 74, ש' 39); למרות טענתו שביקש וניסה "לגשר" בין האחים, אין בידיעתו כמה היו שוות המניות שמגיעות לתובע כביכול (ע' 76, ש' 1).

133. האחות גב' ש' הצהירה שהיא נכחה באירועים שבסיס העברת המניות, בחודש דצמבר 1985 כזכור (תמ' ב', ע' 3, ש' 11); אך לדבריה אינה יודעת על שהתרחש בסכסוך הגירושין (שם, ע' 4, ש' 31; ע' 5, ש' 34). כל שיודעת לספר, הוא מפי השמועה:

ש: זה נכון שלא היו לו מניות ב-86?

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

1 ת: היו לו מניות ונתן אותם ל[נתבע] בנאמנות.
 2 ש: את היית נוכחת שהיו אצלו רואה חשבון פ'?
 3 ת: לא.
 4 ש: לא. אז מאיפה את יודעת שהוא נתן לו אותם בנאמנות?
 5 ת: כי הוא היה עם בעלי שם, בעלי היה איתו ומזה אני יודעת וגם לי הוא אמר, הוא אמר לו
 6 בפירוש שהוא לוקח אותן בנאמנות בגלל העניין של אשתו (ע' 8, ש' 7).
 7

8 134. בהמשך חקירתה התברר שבעבר תבעה את הנתבע ו/או את החברה, לתשלום פיצויים אך משכה את
 9 תביעתה (ע' 12, ש' 29). לבסוף התברר שבמועדים הרלוונטיים להעברת המניות, העדה כלל לא עבדה
 10 בחברה (ע' 17, ש' 27). עובדה זו עלתה במהלך חקירתה הנגדית של העדה, היא כפרה בה, ואף התחייבה
 11 להמציא דו"ח מתאים מהמל"ל (ע' 18, ש' 24). אלא שהעדה לא עשתה כן, חרף אורכות שניתנו לבקשתה.
 12

13 135. מר מ' עבד בחברה עד שנת 1982, ועזב לפני העברת המניות. לדבריו מחד גיסא, הפציר בתובע במשך
 14 חודשיים שלמים, להעביר את מניותיו לנתבע, בנאמנות, כהגנה מפני אשתו, ואף ייעץ לו להבטיח את
 15 זכויותיו לכאורה בכתב (תמ"ב, ע' 29). אך באופן תמוה, מעולם לא טרח לשאול את התובע אם עשה כן
 16 בכלל, ועל מעמד העברת המניות בפרט:
 17

18 ש: וחתמו?
 19 ת: הלכו שם, ואני לא יודע, אני לא עליתי.
 20 ש: אבל אמרת שהוא צריך לגבות את זה במסמך,
 21 כן, הוא אמר שהוא יגבה אותו במסמך.
 22 ש: כן, איפה המסך,
 23 ת: תשאל את [הנתבע והתובע] איפה המסמך, אני בקשתי ממנו, אני
 24 ייעצתי לו והוא אמר אחר כך, אחרי שהם ירדו הוא אמר שהוא יכין את
 25 המסמכים ויכין את המסמכים וזה נמשך.
 26

27 כב' הש' מירז: אז לא בדקת אם יש מסמכים?
 28 ת: לא בדקתי.
 29 כב' הש' מירז: 35 שנה ולא בדקת.
 30 ת: לא בדקתי אם יש מסמך (ע' 29, ש' 33).
 31

32 136. נוכח ראיות אלה, גרסתו של התובע הפכה קונספירטיבית, והפליגה למחוזות רחוקים של קשירת קשר
 33 נגדו, בניצוחו של הנתבע.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

- 1 ת: אצלו במשרד, עלינו אליו למשרד, כן, חתמנו, הוא אמר לי בוא תחתום
2 העברת מניות בנאמנות, וכתב שם ללא תמורה.
3 ש: מי אמר? [רו"ח פ'] או [הנתבע].
4 ת: [הנתבע] כתב. [הנתבע] אמר ל[רו"ח פ'] תוסיף פה ללא תמורה.
5 ש: אוקיי.
6 ת: תוסיף פה ללא תמורה. וההסכם נחתם במרץ 86 ואמר, אז אחר כך הוא
7 אמר לו תשמע בוא נעביר את זה ל-85, נעביר את זה שלא יהיה בעיה בגלל
8 התביעה.
9 ש: ו[רו"ח פ'] הסכים לזייף את ההליך?
10 ת: פ' הסכים לזייף את זה, כן. ואני מוכן ללכת לפולגרף בעבור זה.
11 ש: זאת אומרת פ' היה,
12 ת: אני מוכן ללכת גם אני וגם [הנתבע] אם יצטרך ללכת לפולגרף [...]
13 ש: ואתה טוען שגם רואה חשבון פ' ידע,
14 ת: בהוראה של [הנתבע].
15 ש: בהוראה של [הנתבע]. ורואה חשבון פ' גם ידע שזה מניות בנאמנות ורשם
16 שזה ללא תמורה.
17 ת: כן.
18 ש: והוא לא הכין לך מסמך שמגן עליך שהמניות בנאמנות,
19 ת: אמר לי [הנתבע],
20 ש: שאלתי פ'.
21 ת: הוא אמר שהוא יכין.
22 ש: פ',
23 ת: פ' לא, פ' היה בובה, הוא מה שהיה אומר לו היה עושה.
24 ש: אוקיי.
25 ת: היה אומר לי תשלם, תעשה ככה, תעשה ככה, הוא היה עושה (תמ'-ב', ע'
26 49, ש' 8 ואילך).
27

- 28 137. התובע אף האשים את הנתבע בשיתוף פעולה עם מי שהיה בא-כוחו בהליך הגירושין (!), ולטענתו הנתבע
29 הוא ששלט בטענות התובע במסגרת הסכסוך עם התובעת, וכלשונו, "זה היה שיתוף פעולה של [הנתבע]
30 ועורך הדין. הם שיתפו פעולה, הם שיתפו פעולה" (תמ'-ב', ע' 50, ש' 33).
31
32 138. בהינתן הראיות שהציג הנתבע, אין בגרסה זו לסתור אותן, כל שכן להוכיח את טענת הנאמנות, אף לא
33 בדוחק. יש לקבוע שיש בראיות שהציג הנתבע לסתור באופן מוחלט את טענת הנאמנות, באופן שאין
34 ממנו תקומה ולא יהיה בבירור התובענה לגופה כדי לרפא.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

העדר יריבות מצד התובעת

139. לאחר סקירה ארוכה של הטענות בסכסוך זה, לא עלה בידי בית המשפט לאתר אות או רמז ליריבות בין התובעת לבין הנתבע – והתובעים לא הרחיבו בהקשר זה. הטענה לפיה התובעת זכאית לכאורה למחצית או חלק אחר ממניות התובע כביכול, מתוקף נישואיה לתובע או מתוקף הוראות חוק יחסי ממון לכאורה, לא תסייע לתובעת.

140. התובעת לא הציגה פסק דין לפיה היא זכאית לחלק בזכויות התובע בכלל, או ב"מניותיו" בפרט. ככל שהתובעת מחזיקה בטענה לחלקה בזכויות כלשהן של התובע לכאורה, עליה לתבוע את התובע כבעל הדין הנכון לטענות מסוג זה. בית המשפט יכול להניח בדוחק קיומן של נסיבות בהן יצורף הנתבע לתביעה מצד התובעת לזכויות כגון אלה, כמי שלפי הטענה מחזיק את המניות בנאמנות. אך לתובעת אין עילה לתביעת הנתבע לצד התובע.

141. לסיכום פרק זה יאמר, שלאחר שבית המשפט ביסס את הקביעה שאין בידי התובעים להוכיח את טענת הנאמנות, ואין בידיהם להצביע על נסיבות חיצוניות שתלמדנה על יחסי נאמנות, יש להוסיף ולקבוע שהראיות מטעם הנתבע סותרות באופן ישיר ומובהק את טענות התובעים, שעלו בעל-פה, באופן שבירור התביעה לגופה לא יכול לרפא.

לסיכום

142. בית המשפט ביסס את דחיית התביעה על הסף מתוקף התיישנות התביעה, שיהוי בלתי סביר, וכן את מחיקתה על הסף מפאת השתק שיפוטי והעדר עילה.

143. יש מקום לציין שלצד תביעה זו מתנהל הסכסוך בין התובע לבין הנתבע וילדיו גם במישורים משפטיים האחרים – בבית הדין לעבודה ובבית משפט השלום. התרשמותו של בית המשפט, לאחר שמיעת הצדדים ועיון ארוך בטענותיהם, שתביעה זו נולדה מתוך הסכסוך הרחב יותר שבין הצדדים, ונמצא מהעדויות שעד להגשת התביעה, ובמשך 33 שנים כאמור, התובע מעולם לא טען שהוא בעל מניות בחברה, או שמניותיו מוחזקות על ידי הנתבע. מעדותו עולה שבניגוד לפעמים קודמות, לטענתו, דרישתו האחרונה מהנתבע או מהבן ד' היתה לקבלת סכום חריג, ומשסורב, נולדה טענת הנאמנות. לדבריו לא שוחח עם הנתבע 30 שנה על המניות, והוא לא דאג:

ת: כן. לא דאגתי כי האמנתי בו, האמנתי בו ואהבתי אותו מאוד. אהבתי אותו

מאוד והאמנתי בו שהוא באחד הימים יבוא ויחזיר לי את מה שלקח לי.

כב' הש' מירז: מתי?

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

ת: לא יודע, זה כל פעם אמר אל תדאג אני אחזיר לך, הוא היה אומר במילים
האלה היה משכנע אותי שהוא יחזיר לי.
כב' הש' מירז: זאת אומרת כל עוד הוא נתן לך כסף, לדברייך, האמנת בו, ברגע שהוא
הפסיק לתת,
ת: ברגע שראיתי שהוא הפסיק לתת ביקשתי סכום יותר גדול, אמרתי אני
רוצה לעזור לבת שלי לקנות מחצית הדירה אז כבר הבנתי שפה הוא מנער
אותי קצת, לך [בן ד'], לבן שלו, אני צריך להיות ברמה של [הבן ד'], על
ההתנהגות שלו (ע' 44, ש' 7).

במקום אחר השיב לבית המשפט:

כב' הש' מירז: כמה כסף רצית?
ת: כמה כסף?
כב' הש' מירז: כן.
ת: לפחות מיליון וחצי.
כב' הש' מירז: אוקיי (ע' 66, ש' 26).

144. יש בהבנה זו להוסיף נדבך להכרעת בית המשפט, והוא הרקע ללידתה של טענת הנאמנות, שלא הועלתה
במשך שלושה עשורים, שיש בו להעלות פקפוק נוסף בעילתה של התביעה והגשתה שנים ארוכות לאחר
תום תקופת ההתיישנות ותוך שיהוי בלתי ניתן לריפוי.

אחרית דבר

145. על בסיס כל אחד מהטעמים ובמיוחד מהצטברות הטעמים שעלו בפסק הדין, נקבע כדלקמן:
א. בית המשפט מורה על דחיית התביעה על הסף מפאת התיישנות ומפאת שיהוי.
ב. בנוסף, נקבע שדין התובענה להימחק על הסף מפאת השתק שיפוטי והעדר עילה.
ג. התובעים ישלמו לידי הנתבע הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בשיעור 20,000 ₪ (כולל מע"מ), תוך 30
ימים ממועד פסק הדין, וממועד זה יישא הסכום הפרשי הצמדה וריבית ממועד פסק הדין ועד
למועד התשלום בפועל.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק.

פסק הדין מותר בפרסום תוך השמטת פרטים מזהים.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 18-09-19379 פלוני ואח' נ' אלמוני

1 ניתן היום, י"ז שבט תשפ"ב, 19 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.

2 אלה מירז, סגנית נשיא